

Meting toezichtlasten in het domein Afval

Onderzoek naar de Administratieve en
Ervaren Lasten van toezicht
binnen het domein Afval

Meting toezichtlasten in het domein Afval

Onderzoek naar de Administratieve en Ervaren Lasten van toezicht binnen het domein Afval

Nieuwegein, 25 juni 2007

Drs. ing. P.M.H.H. Bex

Drs. P.A.M. van der Poll MSc

SIRA Consulting is inhoudelijk verantwoordelijk voor deze rapportage. De in deze rapportage opgenomen teksten en onderzoekresultaten mogen uitsluitend worden gebruikt als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldigen en/of openbaarmaking in welke vorm ook, is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van SIRA Consulting. SIRA Consulting aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Samenvatting	4
1 Inleiding	6
1.1 Achtergrond	6
1.2 Doelstelling	6
1.3 De Meetmethodiek Toezichtlasten (MTL)	7
1.4 Beschrijving domein Afval	9
1.5 Selectie van bedrijven	11
2 Overzicht inspecties domein Afval	13
2.1 Toezichthouders in het domein Afval	13
2.2 Toelichting inspecties in het domein Afval	15
3 Administratieve lasten van toezicht	18
3.1 Berekening van de administratieve lasten van toezicht	18
3.2 Totale AL van Toezicht domein Afval	19
3.3 AL per inspectie	21
3.4 AL per bedrijf	21
4 Beleefde lasten van toezicht	24
4.1 Berekening van de kwalitatieve beoordeling van toezicht	24
4.2 Belevingsfactoren van Toezicht	25
4.3 Rapportcijfers	26
4.4 Knelpunten en ergernissen	28
5 Conclusies en aanbevelingen	31
5.1 Conclusies	31
5.2 Aanbevelingen	32

Samenvatting

Achtergrond

Op 8 september 2006 heeft het kabinet besloten tot de start van het project Eenduidig Toezicht. De achtergrond daarvan is de vermindering van de onnodige last die bij bedrijven door het toezicht wordt veroorzaakt. Het kabinet richt zich met het project Eenduidig Toezicht op het per domein van toezicht reduceren van de toezichtlast voor bedrijven en instellingen met gemiddeld 25% en het verbeteren van de efficiency van inspecties en de kwaliteit en effectiviteit van het toezicht.

De opdracht voor de VROM-Inspectie is om in de loop van 2007 te komen tot de inrichting van een frontoffice voor het domein Afval. Hiermee wordt een eerste invulling gegeven aan de motie door:

- **De toezichtlasten voor bedrijven en instellingen te reduceren.**
- **Het verhogen van de efficiency van inspecties.**
- **Het verbeteren van de kwaliteit en effectiviteit van het toezicht.**

Om het effect van het frontoffice te kunnen monitoren zijn in het project “Uitvoering meetmethodiek voor meting toezichtlasten in het domein Afval” de toezichtlasten gekwantificeerd en is geïnventariseerd op welke wijze deze kunnen worden gereduceerd. De inventarisatie heeft zich gericht op drie schakels in de afvalketen: (1) inzamelaars van afval, (2) recyclers van afval en (3) eindverwerkers en is gebaseerd op interviews met 25 bedrijven en 7 inspectiediensten. De verkregen resultaten zijn vervolgens afgestemd in 20 interviews met medewerkers van 8 verschillende inspectiediensten.

Inspecties binnen het domein Afval

Bedrijven binnen het domein Afval hebben te maken met verschillende inspectiediensten. In totaal zijn in het onderzoek 15 verschillende inspectiediensten onderzocht. Deze inspectiediensten voeren in totaal 30 verschillende soorten inspecties uit. De inspecties zijn onder te verdelen in:

- **17 inspecties die worden uitgevoerd door 8 landelijke toezichthouders.**
- **13 inspecties die worden uitgevoerd door 7 regionale of lokale toezichthouders.**

In het onderzoek zijn reactieve inspecties en inspectiediensten die slechts sporadisch inspecties bij afval bedrijven uitvoeren, niet onderzocht. Daarnaast kunnen afvalbedrijven die afval transporteren ook te maken krijgen met inspecties op de weg. Deze inspecties zijn niet in dit onderzoek meegenomen, maar in het onderzoek ‘Meting toezichtlasten in het domein Wegvervoer’.

Administratieve lasten van toezicht

In het project zijn voor bijna alle inspecties de administratieve lasten (AL) per inspectie in kaart gebracht. Van een aantal inspecties is geen gegevens bekend omdat deze bij de respondenten niet zijn voorgekomen. Uit de inventarisatie blijkt dat de totale jaarlijkse AL van Toezicht voor afvalbedrijven circa €6,6 miljoen. Van deze AL wordt 58% veroorzaakt door regionale of lokale toezichthouders. De hoogste lasten worden

veroorzaakt door de volgende inspecties:

- **Inspecties op de vergunning Wet milieubeheer door de Provincies (49%).**
- **Inspecties op de afdracht van belastingen en sociale premies door de Belastingdienst (34%).**
- **Inspecties op de Wvo-vergunning door Waterschappen. (5%)**

Uit de inventarisatie blijkt dat de volgende typen bedrijven binnen het domein Afval de hoogste AL van toezicht per jaar hebben:

- **Afvalverbrandingsinstallaties, namelijk circa €14.000 per jaar per inrichting.**
- **Combinatiebedrijven, namelijk circa €8.000 per jaar per inrichting.**
- **Afvalinzamelaars, namelijk circa €3.000 per jaar per inrichting.**

Kwalitatieve meting van de lasten van toezicht

Bedrijven hebben van alle inspecties aangegeven hoe zij deze hebben ervaren. Dit is gedaan aan de hand van 12 belevingsfactoren. Door middel van deze methodiek hebben alle afzonderlijke inspecties een rapportcijfer gekregen.

Uit het onderzoek komt naar voren dat bedrijven binnen het domein Afval de deskundigheid van de inspecteurs de belangrijkste belevingsfactor vinden. De deskundigheid van de inspecteur bepaald volgens de bedrijven het meest of een inspectiebezoek goed of slecht wordt uitgevoerd. Bedrijven vinden het van belang dat inspecteurs vakinhoudelijke kennis hebben en deze kennis in de praktijk kunnen toepassen. Naast de deskundigheid zijn ook het leereffect van de inspectie en de houding van de inspecteur belangrijke belevingsfactoren. Bedrijven vinden het belangrijk dat zij door de inspectie een beter inzicht krijgen in de interpretatie van de voorschriften. Daarnaast geven zij aan dat de inspecteur een constructieve houding dient te hebben. Het slechte image van de afvalbranche speelt hen hierbij parten. Over het algemeen worden inspecties door de bedrijven binnen het domein Afval als positief ervaren, namelijk gemiddeld met het rapportcijfer 7,7.

Verbeterpunten

Uit het onderzoek zijn verschillende aangrijpingspunten naar voren gekomen voor het reduceren van de AL van toezicht en het verbeteren van de Ervaren Lasten van toezicht. Het gaat hierbij zowel om aanbevelingen die gericht zijn op een vergroting van de efficiency als de effectiviteit van inspecties. Deze aangrijpingspunten kunnen een bijdrage leveren aan het inrichten van de Frontoffice Afval. Het betreft hier de volgende verbeterpunten:

- **Voer inspecties landelijk vergelijkbaar uit.**
- **Voer inspecties effectiever en efficiënter uit.**
- **Verbeter de kwaliteit van de toezichthouders.**
- **Betrek ook lokale toezichthouders bij het Frontoffice Afval.**
- **Stimuleer samenwerking bij inspecties en tussen toezichthouders.**
- **Inventariseer Quick Wins door het beoordelen van de efficiency van de huidige inspecties.**

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Toezicht heeft een belangrijke rol in de samenleving en dient de adequate uitvoering van wet- en regelgeving te waarborgen. Het kabinet verstaat onder toezicht conform de formulering van de Commissie Holtslag (1998) “het verzamelen van de informatie over de vraag of een handeling of zaak voldoet aan de daaraan gestelde eisen, het zich daarna vormen van een oordeel daarover en het eventueel naar aanleiding daarvan interveniëren”.

Op 8 september 2006 heeft het kabinet besloten tot de start van het project Eenduidig Toezicht om uitvoering te geven aan de motie-Aptroot c.s.¹ In die motie vraagt de Tweede Kamer om de oprichting van één inspectie- en controledienst voor het bedrijfsleven per 1 januari 2009. De achtergrond daarvan is de vermindering van de onnodige last die bij bedrijven door het toezicht wordt veroorzaakt. Het kabinet richt zich met het project Eenduidig Toezicht op het per domein van toezicht reduceren van de toezichtlast voor bedrijven en instellingen met gemiddeld 25% en het verbeteren van de efficiency van inspecties en de kwaliteit en effectiviteit van het toezicht.

Het domein Afvalverwerkende en -inzamelende industrie (het domein Afval) is één van de binnen het project Eenduidig Toezicht benoemde domeinen. De opdracht voor de VROM-Inspectie is om te komen tot de inrichting van een Frontoffice voor het domein Afval. Hiermee wordt een eerste invulling gegeven aan de motie door:

- De toezichtlasten voor bedrijven en instellingen met gemiddeld 25% te reduceren.
- Het verhogen van de efficiency van inspecties.
- Het verbeteren van de kwaliteit en effectiviteit van het toezicht.

Het Frontoffice Afval moet, in het kader van de reductie van de toezichtlasten, een centraal aanspreekpunt zijn voor bedrijven en een coördinerende rol vervullen naar de aangesloten (rijks)toezichthouders. Om het effect van het Frontoffice te kunnen monitoren is voorgenomen om de toezichtlasten te kwantificeren en te inventariseren op welke wijze deze kunnen worden gereduceerd. In deze rapportage zijn de toezichtlasten in kaart gebracht voor het domein Afval. Daarnaast worden de aanbevelingen, die door de bedrijven en inspectiediensten zijn gedaan om de lasten van toezicht te reduceren, samengevat.

1.2 Doelstelling

De doelstellingen van het project “Meting toezichtlasten in het domein Afval” kunnen als volgt worden samengevat:

- Het voor de analysefase van het project “Frontoffice Afval” uitvoeren van een toezichtlastenmeting voor afvalinrichtingen van de huidige situatie, conform de door het Ministerie van Financiën ontwikkelde en door het IG-Beraad vastgestelde meetmethodiek toezichtlasten (MTL)².
- Het inventariseren van de wensen van bedrijven en toezichthouders ten aanzien van de functies van het Frontoffice en het in kaart brengen van de ideeën van bedrijven voor het reduceren van de Toezichtlasten.
- Het systematisch ordenen en analyseren van de bij bedrijven en toezichthouders verkregen informatie om de volgende projectresultaten op te leveren:

¹ Motie-Aptroot c.s., 23 februari 2006 door de Tweede Kamer aangenomen, Vergaderjaar 2005-2006, 29362, nr. 77.

² ‘Handleiding Meetmethodiek Toezichtlasten (MTL)’, Eenduidig Toezicht, 2006

- **Meting van de Toezichtslasten van het domein Afval³.**
- **Mogelijkheden voor het reduceren van de toezichtslasten van het domein Afval.**
- **Wensen van de stakeholders ten aanzien van de functionaliteit en de inrichting van het Frontoffice Afval.**
- **Het door de procesmatige invulling van het project waarborgen van voldoende draagvlak bij de betrokken stakeholders. Dit moet ervoor zorgen dat de aanpak van het project, de gevolgde werkwijze en de resultaten worden gedragen door de belangrijkste stakeholders onder de bedrijven en de toezichthouders.**

1.3 De Meetmethodiek Toezichtlasten (MTL)

Toezichtlasten zijn de lasten die bedrijven ondervinden om te voldoen aan de (informatie)verplichtingen voortvloeiend uit het toezicht. Administratieve lasten en nalevingskosten die rechtstreeks voortvloeien uit wet- en regelgeving zijn in dit project niet meegenomen. Onder toezicht wordt hier verstaan de activiteiten controle en handhaving, het gaat hierbij om alle fasen van het toezichttraject (zie onderstaande tekstkader voor een toelichting hierop). De totale toezichtlasten bestaan uit de onderdelen:

- **1. De Administratieve Lasten van Toezicht.**
- **2. De Ervaren Lasten van toezicht.**

Kader 1. Het toezichttraject

Het toezichttraject is het gehele traject dat wordt doorlopen bij de activiteiten gericht op controle en handhaving. Het gaat hierbij om de activiteiten die bedrijven moeten uitvoeren bij de voorbereiding, uitvoering en nazorg van een inspectie. In de onderstaande tabel zijn deze activiteiten nader omschreven

	Omschrijving activiteiten op hoofdlijnen
Vorbereiding	Het verzamelen, ordenen en aanleveren van informatie voorafgaand aan een aangekondigde inspectie. Het voorbereiden en organiseren van het bezoek van de inspecteurs.
Uitvoering	Het ontvangen en begeleiden van de inspecteurs op de locatie. Het verzamelen, ordenen en aanleveren van informatie die noodzakelijk is om vragen van de inspecteurs te beantwoorden of bepaalde situaties toe te lichten.
Nazorg	Het aanleveren van aanvullende of additioneel gevraagde informatie na afloop van het bezoek van de inspecteurs. Het reageren op een inspectie rapportage en de bevindingen van een inspectiebezoek.

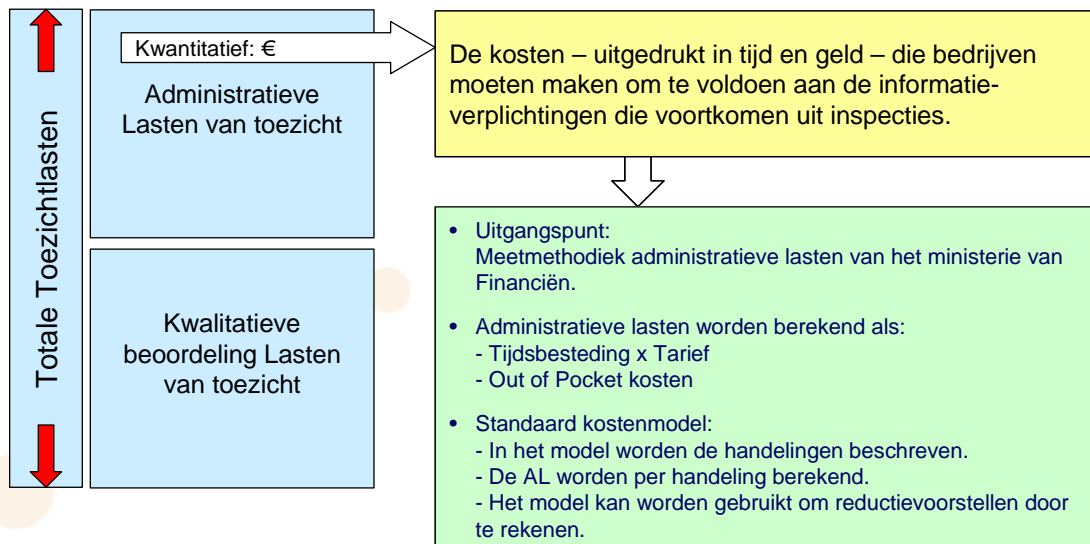
Ad. 1. De Administratieve Lasten van toezicht

Administratieve Lasten van toezicht zijn gedefinieerd als:

“De kosten – uitgedrukt in tijd en geld – die bedrijven moeten maken om te voldoen aan de informatieverplichtingen die voortkomen uit inspecties.”

³ Het betreft hier alleen de inrichtingen binnen het domein Afval. Het vervoer van afval is reeds meegenomen in het project ‘Meting Toezichtlasten in het Domein Wegvervoer’, SIRA Consulting, februari 2007.

In de Meetmethodiek Toezichtslasten worden de administratieve lasten van toezicht duidelijk afgebakend, gedetailleerd gemeten en uitgedrukt in € per inspectie per jaar. In de onderstaande figuur wordt dit nader toegelicht.

Figuur 1. Relatie tussen Totale TL en de Administratieve Lasten van toezicht

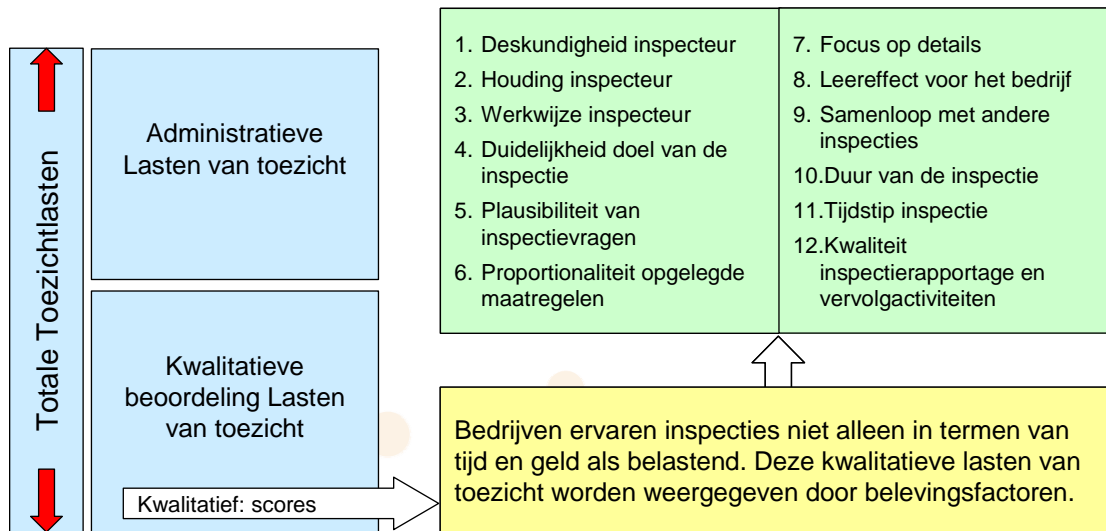
Ad 2. De Ervaren Lasten van toezicht

De Ervaren Lasten van toezicht gaat over het volgende:

“Bedrijven ervaren inspecties niet alleen in termen van tijd en geld als belastend. Deze Ervaren Lasten van toezicht worden weergegeven door belevingsfactoren.”

Deze Ervaren Lasten van toezicht worden “gemeten” door het beoordelen van twaalf belevingsfactoren. Concreet betekent dit dat scores worden toegekend aan de belevingsfactoren. De scores geven een kwalitatief beeld van hoe de bedrijven denken over de performance van de inspectiediensten – het gaat hierbij om “ervaren” lasten.

Deze kwalitatieve informatie is subjectief en identificeert aangrijpingspunten die vanuit de perceptie van geïnspecteerde bedrijven relevant zijn voor verbeteringen van (het optreden van) inspectiediensten. In de onderstaande figuur wordt dit nader toegelicht.

Figuur 2. Relatie tussen Totale TL en de Ervaren Lasten van toezicht.

In de volgende hoofdstukken worden de beide onderdelen van toezichtlasten nader toegelicht. Een uitgebreidere beschrijving is te vinden in de handleiding "Meetmethodiek Toezichtlasten v0.2" (Ministerie van Financiën en de projectdirectie Eenduidig Toezicht).

1.4 Beschrijving domein Afval

Het domein Afval bestaat uit diverse branches die in de verschillende stappen in de afvalketen werken. Voor het onderzoek wordt uitgegaan van de onderstaande indeling. De verschillende type bedrijven worden onder deze indeling nader toegelicht. Het betreft:

- Aanbieders van afval.
- Inzamelaars van afval.
- Vervoerders van afval.
- Handelaren en bemiddelaars in afval.
- Recyclers van afval.
- Eindverwerkers van afval.

Ad 1. Aanbieders van afval

Nederland produceerde in 2004 ongeveer 61 miljard kilo afval. Deze hoeveelheid vertoont een stijgende lijn. De verwachting van het ministerie van VROM is dat in 2012 ongeveer 66 miljard kilo afval wordt afgedankt. Dit afval wordt door verschillende partijen aangeboden:

- **Huishoudens:** elke Nederlander gooit jaarlijks gemiddeld 500 kilo huishoudelijk afval weg.
- **Bedrijven:** afval bij bedrijven ontstaat (1) tijdens het productieproces (bijvoorbeeld afgewerkte olie bij een garagebedrijf) en (2) door medewerkers van bedrijven die afval produceren (bijvoorbeeld koffiebekertjes).

Aanbieders van afval hebben niet te maken met inspecties die specifiek zijn voor het domein Afval en zullen derhalve niet in het onderzoek worden meegenomen.

Ad 2. Inzamelaars van afval

Onder inzameling wordt verstaan het ophalen, sorteren en/of samenvoegen van afvalstoffen om deze verder te vervoeren. Hierbij wordt de inzamelaar eigenaar van de afvalstoffen. Afval wordt door de volgende partijen ingezameld:

- **Inzamelbedrijven: bij deze bedrijven is het verzamelen de hoofdactiviteit. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om bedrijven die bij burgers en bedrijven de afvalbakken komen legen, oud papier ophalen, glascontainers legen, etc.**
- **Afvalbe-/verwerkers die zelf de afvalstoffen ophalen om deze te be-/verwerken.**
- **Gemeenten: zij kunnen het ingezamelde huishoudelijke afval zelf naar een be-/verwerker vervoeren.**
- **Een centraal afvalbeheerssysteem op een bedrijfsterrein die afvalstoffen bij bedrijven ophaalt.**

Daarnaast wordt ook afval ingezameld door bedrijven die werkzaamheden uitvoeren op verschillende locaties. Zij verzamelen en vervoeren de afvalstoffen in een eigen auto. Dit betreft bijvoorbeeld loodgieters die na elke klus wat koperafval overhouden. Deze bedrijven behoren echter niet tot het domein Afval.

Ad 3. Vervoerders van afval

Afvalstoffen dienen te worden vervoerd van inzamelplaatsen naar plaatsen waar het afval wordt bewerkt of verwerkt. Huishoudelijk afval wordt hoofdzakelijk opgehaald met vuilniswagens. Voor gevaarlijke afvalstoffen worden extra eisen gesteld aan het vervoer. Om risico's te voorkomen, dienen vrachtauto's die gevaarlijke afvalstoffen vervoeren, hiervoor speciaal te zijn uitgerust. De vervoerders worden door het transport geen eigenaar van de afvalstoffen. De verantwoordelijkheid voor de afvalstoffen ligt hiermee nog altijd bij de eigenaar van het afval. Deze bedrijven voeren ook vaak de im- en export uit van afvalstoffen. Omdat de toezichtslasten voor deze bedrijven reeds zijn bepaald in het project 'Meting toezichtslasten in het domein Wegvervoer'⁴, worden deze in dit project niet meegenomen.

Ad 4. Handelaren en bemiddelaars in afval

Handelaren in afval zijn (rechts)personen die afvalstoffen kopen en verkopen. Kortom, een handelaar in afvalstoffen heeft de afvalstoffen in eigendom, maar niet in feitelijk bezit. Bemiddelaars fungeren alleen als tussenpersoon tussen aanbieders en be-/verwerkers van afval en hebben het afval niet in eigendom. Handelaren en bemiddelaars in afval hebben vooral te maken met administratieve inspecties gericht op hun handelsactiviteiten (bijvoorbeeld van de Belastingdienst) en veel minder met milieu en –arbocontroles. Handelaren en bemiddelaars in afval zullen daarom nu niet worden meegenomen in dit onderzoek.

Ad 5. Recyclers van afval

Na de ontvangst van afvalstoffen, kunnen meerdere handelingen met afval worden verricht. Een van de mogelijkheden is het bewerken van afval zodat dit nuttig kan worden toegepast (gerecycled). De activiteiten die binnen deze groep van bedrijven worden uitgevoerd zijn zeer divers. Een autodemontagebedrijf is niet te vergelijken met een papierrecyclingsbedrijf. Met deze diversiteit wordt rekening gehouden bij het bepalen van de te interviewen bedrijven.

---

⁴ 'Meting toezichtslasten in het domein Wegvervoer', SIRA Consulting, februari 2007.

Ad 6. Eindverwerkers van afval

Afval dat, ook na bewerking, niet meer nuttig kan worden toegepast, komt bij een eindverwerker terecht waar de afvalstoffen worden verwijderd. Hierbij moet met name worden gedacht aan afvalverbranders en stortplaatsen. Een stortplaats is echter niet te vergelijken met een afvalverbrandingsinstallatie. Met deze diversiteit wordt rekening gehouden bij het bepalen van de te interviewen bedrijven.

1.5 Selectie van bedrijven

De selectie van bedrijven is gedaan aan de hand van de beschrijving van de afvalbranche, paragraaf 1.4, zoals deze is afgestemd met de diverse betrokken projectgroepen⁵. Bij deze afstemming is ook bepaald welke bedrijven wel en niet in het onderzoek worden meegenomen. Voor een aantal typen bedrijven is dit reeds weergegeven in de beschrijving van het domein Afval in paragraaf 1.4. Daarnaast worden ook niet meegenomen:

- **Verbranders van ziekenhuisafval.**
- **Biomassacentrales.**
- **Thermisch/biologisch reinigen van vervuilde grond.**

In het onderzoek zijn 25 bedrijven geïnterviewd. Met de voorgestelde onderzoeksmethodiek is de omvang van deze steekproef voldoende groot om een representatief beeld te verkrijgen van de drie subdomeinen:

- **Inzamelaars van afval.**
- **Recyclers van afval.**
- **Eindverwerkers van afval.**

De verdeling van de omvang van de steekproef van 25 bedrijven over de verschillende subdomeinen is afgestemd met de diverse projectgroepen. Hierbij is vooral gekeken naar de volgende criteria:

- **De omvang van de bedrijven.** In het onderzoek dienen zowel grote als kleine bedrijven te worden onderzocht.
- **Lidmaatschap van een brancheorganisatie.** In het onderzoek dienen bij voorkeur zowel bedrijven te worden onderzocht die lid zijn van een brancheorganisatie als bedrijven die dat niet zijn.
- **De diversiteit van de activiteiten binnen een inrichting.** Het domein Afval kent zogenaamde combinatiebedrijven die verschillende activiteiten uitvoeren binnen één inrichting. Er dient in het onderzoek een goede verdeling te zijn tussen deze combinatiebedrijven en enkelvoudige bedrijven.
- **Het werkgebied van de bedrijven.** Er moet een goede verhouding zijn van landelijk opererende bedrijven en regionale opererende bedrijven.
- **Onderscheid in private ondernemingen en overheidsgedomineerde bedrijven.** Het onderzoek richt zich met name op bedrijven die vallen onder artikel 8.24 van de Wet milieubeheer. Met name op het gebied van inzameling kent het domein Afval echter ook veel overheidsgedomineerde bedrijven. Ook hierin dient een goede verhouding van bedrijven te worden meegenomen.

In het onderstaande figuur is een overzicht gegeven van de subdomeinen binnen het domein Afval die in het onderzoek worden betrokken met de verdeling van de 25 interviews over de drie subdomeinen. De door de bedrijven aangeleverd informatie is tijdens het onderzoek geanonimiseerd zodat deze gegevens alleen voor de opdrachtgever te herleiden is tot de interviewbron.

---

⁵ Specifiek zijn dit de begeleidingscommissie van het onderzoek, de klankbordgroep en de projectgroep Frontoffice Afval.

Type afvalbedrijf	Subdomein	Aantal bedrijven
Inzamelaars (huishoudelijk en bedrijfsafval)	Inzamelaars	6
Autodemontage bedrijven	Recyclers	3
Puinbrekers	Recyclers	3
Recycling overig	Recyclers	4
Composteerders	Eindverwerkers	3
Afvalverbranders	Eindverwerkers	3
Combinatiebedrijven	Alle subdomeinen	3
Totaal aantal bedrijven		25

Figuur 3. Verdeling van de steekproef van 25 bedrijven over de subdomeinen binnen het domein Afval

De uiteindelijke selectie van de te interviewen bedrijven is opgesteld op voordracht van de brancheorganisaties, de meewerkende toezichthoudende instanties en het onderzoeksbureau. Deze selectie is wederom afgestemd in de genoemde projectgroepen.

2 Overzicht inspecties domein Afval

2.1 Toezichthouders in het domein Afval

Bedrijven in het domein Afval kunnen te maken krijgen met 22 verschillende inspectiediensten. Hiervan zijn 6 lokale of regionale toezichthouders, de overige toezichthouders zijn rijksinspecties of landelijk georganiseerde toezichthouders.

In het onderstaande kader zijn de verschillende toezichthouders kort toegelicht en is aangegeven welk inspecties worden uitgevoerd. De toezichthouders die regelmatig bij bedrijven binnen het domein Afval inspecties uitvoeren zijn in dit overzicht als het eerste vermeld, toezichthouders die incidenteel bij afvalbedrijven inspecties uitvoeren zijn als laatste vermeld.

Kader 2. Overzicht toezichthouders Domein Afval

Voornamelijk bestuursrechtelijk:

1. *Provincie*. Dit betreft inspecties op door de Provincie verleende vergunningen en ontheffingen. De belangrijkste hiervan is de vergunning Wet milieubeheer. Ander inspecties van vergunningvoorschriften zijn grondwateronttrekking, bodemsanering en het Besluit Melden. Bepaalde Provincie voeren daarnaast ook thema-inspecties uit bij afvalbedrijven. Voorbeelden van dergelijke thema's zijn Werkwijze acceptatie afvalstoffen, (Afval)ketenbeheer en Afvalstoffenboekhouding.
2. *Gemeente*. Dit betreft inspecties op door de Gemeente verleende vergunningen en ontheffingen. De belangrijkste hiervan zijn de bouwvergunning, sloopvergunning, het Bouwstoffenbesluit en vergunningen uit de Algemene Plaatselijk Verordening (APV). In bepaalde situaties – bij zeer beperkte hoeveelheden afval – kan de Gemeente ook bevoegd gezag zijn in het kader van de Wm-vergunning.
3. *Brandweer*. Inspectie op de naleving van de voorschriften uit gebruiksvergunning. Het gaat hierbij vooral om beheersen van de risico's op brand.
4. *Arbeidsinspectie*. Inspecties gericht op de arbeidsrisico's. Het betreft hier over het algemeen algemene inspectie of specifieke onderwerpen zoals "Werken met Asbest". Daarnaast is de Arbeidsinspectie ook verantwoordelijk voor het toezicht op de Wet Arbeid Vreemdelingen.
5. *Waterschap*. Het betreft verschillende typen inspecties met betrekking tot de Wvo-vergunning, heffingen van het Waterschap en het toezicht op vergunningen op grond van de Keur. Ook monsternames worden in het kader van toezicht door het Waterschap uitgevoerd.
6. *Rijkswaterstaat*. Het betreft verschillende typen inspecties met betrekking tot de Wvo-vergunning bij het lozen op Rijkswateren. Ook monsternames worden in het kader van toezicht door Rijkswaterstaat uitgevoerd.
7. *VROM-Inspectie*. Het gaat hierbij vooral om het (eerste lijns) toezicht op naleving van de EVOA⁶, het voorkomen van radioactieve bronnen en thema-inspecties zoals toezicht op BIA/RIA. Daarnaast voert de VROM-Inspectie tweedelijns toezicht uit waarvoor bedrijven worden bezocht om na te gaan of het bevoegd gezag (over het algemeen de Provincie) haar vergunningverlenende en handhavende taken voldoende heeft uitgevoerd.

⁶ EVOA-inspecties tijdens het transport zijn niet meegenomen in dit onderzoek. De toezichtlasten van deze inspecties zijn meegenomen in het Front-office Wegtransport.

Kader 2. Overzicht toezichthouder Domein Afval (vervolg)

8. *Inspecties van de Voedsel en Waren Autoriteit (VWA)*. Inspecties gericht op de verwerking van dierlijke bijproducten. Daarnaast vinden Inspecties plaats van ruimten waar met voedingsmiddelen worden gewerkt (zoals bedrijfskantines) en ruimten die zijn ingericht voor rokers (inclusief de naleving van het rookverbod).
9. *Nederlandse Emissie Autoriteit*. Inspectie op de naleving van de NOx-emissiehandel. Deze inspectie wordt alleen uitgevoerd bij de grotere afvalverbrandingsinstallaties.
10. *Inspecties van de Douane*. Inspecties van goederen op entrepot en inspecties op de accijns op (rode) diesel.
11. *Inspecties van de Belastingdienst/UWV*. Het gaat hierbij om de correcte afdracht belasting en sociale premies. Voor afvalbedrijven is hierbij ook specifiek de Wet Belasting op Milieugrondslag (Wbm) van toepassing. Hier komt de afvalstoffenheffing uit voort.
12. *Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW)*. Hierbij worden controle uitgevoerd bij autodemontagebedrijven gericht op de meldsystemen en RDW-erkenningen.
13. *Algemene inspectiedienst*. Het gaat hierbij vooral om de inspectie op de naleving van de voorschriften uit de meststoffenvergunning.
14. *Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)*. Het betreft hier uitsluitend controles gericht op ongedierte bestrijding. Dergelijke controles worden beperkt uitgevoerd omdat hiervoor ook voorschriften zijn opgenomen in de Wm-vergunning (zie toezicht houder Provincie).
15. *Inspectie Verkeer en Waterstaat (IVW)*. Inspecties van transporten op de weg. Inspecties op de weg zijn reeds in kaart gebracht in het onderzoek 'Meting toezichtslasten Wegvervoer'. Daarnaast voert de IVW ook jaarlijks een aantal inspecties uit bij bedrijven in het kader van de EVOA-regelgeving. Deze worden uitgevoerd in samenwerking met de VROM-Inspectie.
16. *Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMA)*. Handhaven van het verbod op kartels of economische machtsposities. Daarnaast toetsen zij bij fusies en overnames.
17. *De Commissie Gelijke Behandeling*. Inspecties en onderzoeken op de naleving van de Algemene wet gelijke behandeling. In de meeste gevallen zal dit alleen plaats vinden naar aanleiding van klachten.
18. *Agentschap Telecom*. Inspectie op het gebruik van radiofrequenties. In de meeste gevallen zal dit alleen plaats vinden naar aanleiding van klachten.

Voornamelijk strafrechtelijk:

19. *(Inter)regionale Milieupolitie*. Het gaat hierbij vooral om inspecties die worden uitgevoerd naar aanleiding van klachten of constatering van vermeende overtredingen. Deze dienst is een onderdeel van de Gemeentelijke politie.
20. *De Fiscale Inlichtingen en Opsporingsdienst/Economische Controle Dienst (FIOD-ECD)*. Inspecties bij vermoeden van fraude met betrekking tot de belastingregelgeving.
21. *De Sociale Inlichtingen en Opsporingsdienst (SIOD)*. Inspecties bij vermoeden van fraude met betrekking tot de sociale regelgeving.
22. *Korps Landelijke Politiediensten (KLPD)*. Vervoer gerelateerde inspecties van transporten op de weg. Bij hoge uitzondering worden op locatie gegevens uitgevraagd en gecontroleerd.

2.2 Toelichting inspecties in het domein Afval

In het onderzoek zijn de belangrijkste inspecties betrokken dit betekent dat inspecties die niet of zeer beperkt worden uitgevoerd niet zijn meegenomen. Het gaat hierbij vooral om de inspecties van de toezichthouders 15 tot en met 18 en 20 tot en met 22 (zie kader 2). Ook reactieve inspecties – bijvoorbeeld naar aanleiding van klachten of incidenten – zijn geen onderdeel van het reguliere toezicht en derhalve niet in dit onderzoek meegenomen.

In het onderstaande overzicht zijn de verschillende inspecties die in het onderzoek bij de bedrijven naar voren zijn gekomen, kort toegelicht. Dit betekent dat voor dit onderzoek 15 verschillende inspectiediensten zijn onderzocht. Deze inspectiediensten voeren in totaal 30 verschillende inspecties in het domein Afval uit. Overigens komen niet alle inspecties evenveel voor. Zo komen bijvoorbeeld de controles door de GGD slechts sporadisch voor en zijn inspecties door de NEa en de RDW alleen van toepassing in specifieke subdomeinen. Dit laatste is bij de relevante inspecties aangegeven.

Korte omschrijving inspectie(s)	Inspectiedienst
1. Reguliere inspectie op de naleving van voorschriften uit de Wm-vergunning. Deze inspectie is gericht op de naleving van de voorschriften uit de Wm-vergunning.	Provincie
2. Inspectie op de naleving van voorschriften uit de grondwateronttrekkingsvergunning. Deze inspectie is gericht op de naleving van de voorschriften uit deze vergunning	Provincie
3. Inspectie op de naleving van voorschriften uit de bodemsaneringsvergunning. Deze inspectie is gericht op de naleving van de voorschriften uit de afgegeven beschikking.	Provincie
4. Thema inspecties. Provincies inspecteren soms ook op project basis. Voor het project wordt dan een specifiek thema gekozen waar de bedrijven op worden geïnspecteerd.	Provincie
5. Inspectie op de naleving van voorschriften uit het BIA. Provincies voeren controles uit in het kader van het Besluit Inzamelen Afvalstoffen.	Provincie
6. Inspecties op naleving van de voorschriften opgenomen in bouw- en sloopvergunningen door inspecties bij specifieke fasen in de bouw en/of sloop.	Gemeente
7. Inspecties op naleving van de Algemene Plaatselijke Verordening. Het betreft hier inspecties op specifieke Gemeentelijke vergunningen zoals de kapvergunning en de inritvergunning.	Gemeente
8. Inspecties op de naleving van de voorschriften uit gebruiksvergunning	Brandweer
9. Inspecties op de naleving van voorschriften m.b.t. de arbeidsomstandigheden. Inspecties op basis van specifieke toezichtsacties. Het betreft hier specifieke onderwerpen die politiek belangrijk worden geacht en waar projectmatig inspecties worden uitgevoerd. Hier kan bijvoorbeeld worden gedacht aan inspecties naar de omgang met asbest binnen afvalbedrijven.	Arbeidsinspectie

10.	Inspectie op Wet Arbeid Vreemdelingen. Bij deze controle wordt gecontroleerd of het bedrijf illegale werknemers aanwezig zijn.	Arbeidsinspectie
11.	Inspecties van de Wvo-vergunning voor lozingen op oppervlaktewater en op het riool. Dit betreft een inspectie van de voorschriften in de vergunning.	Waterschap
12.	Monsterneming ten behoeve van het bepalen van een controle op de vergunning, op de heffingen en de vervuilinglast.	Waterschap
13.	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de KEUR. In veel gevallen zijn de voorschriften opgenomen in de Wvo-vergunning, waardoor deze inspectie los zelden voorkomt.	Waterschap
14.	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de Wvo-vergunning (grote wateren). Dit betreft een inspectie van de voorschriften in de vergunning.	Rijkswaterstaat
15.	Monsternaming in het kader van naleving voorschriften Wvo-vergunning (grote wateren). Tijdens deze inspectie worden alleen monsters genomen.	Rijkswaterstaat
16.	Tweede lijns toezicht. De VROM-Inspectie voert tweede lijns toezicht uit. Dit betekent dat zij toezicht houden op de werkwijze van de Provincie.	VROM-Inspectie
17.	Inspectie op naleving voorschriften EVOA. In dit onderzoek wordt alleen gekeken naar de inspecties bij de inrichtingen. EVOA-inspecties op de weg vallen buiten de kaders van het onderzoek.	VROM-Inspectie
18.	Inspectie naleving voorschriften m.b.t. het gebruik van radioactieve bronnen. Dit betreft voor afvalbedrijven met name de bronnen voor de detectie poorten voor radioactiviteit. Deze inspectie is met name voor bedrijven die metaal recyclen.	VROM-Inspectie
19.	Thema inspecties (inclusief BIA/RIA) Dit betreft inspecties op basis van specifieke toezichtsacties. Het betreft hier specifieke onderwerpen die politiek belangrijk worden geacht en waar projectmatig inspecties worden uitgevoerd. Hier kan bijvoorbeeld worden gedacht aan inspecties naar emissies van een inrichting.	VROM-Inspectie
20.	Inspecties van ruimten waar met voedingsmiddelen worden gewerkt. Het betreft voor afvalbedrijven met name bedrijfskantines in eigen beheer.	VWA
21.	Inspecties naar de verwerking van dierlijke bijproducten. In het domein Afval zijn er slechts enkele bedrijven die deze activiteit uitvoeren.	VWA
22.	Inspectie op naleving van het rookverbod. Dit zijn inspecties van ruimten die zijn ingericht voor rokers.	VWA
23.	Inspectie op de naleving van voorschriften in het kader van de NO _x emissiehandel. (In het domein Afval betreft het alleen NO _x -emissiehandel voor afvalverbranders)	NEa
24.	Inspecties op goederen uit entrepot. Dit is van toepassing op bedrijven die goederen im- en exporteren	Douane
25.	Inspectie op gebruik rode diesel. Het gaat hierbij om de inspecties op de accijnzen voor het gebruik van de rode diesel.	Douane
26.	Het gaat hierbij om de controle op de correcte afdracht belasting en sociale premies. Voor afvalbedrijven wordt hierbij ook de afvalstoffenheffing (Wbm) meegenomen.	Belastingdienst / UWV
27.	Controle op meldsystemen en RDW-erkenningen. (alleen voor autodemontage bedrijven).	RDW

28. Inspectie op de naleving van voorschriften uit de meststoffenvergunning. Dit geldt alleen voor bedrijven met composteringsactiviteiten.	AID
29. Inspecties naar constatering van vermeende overtredingen. Deze dienst is een specifiek onderdeel van de Gemeentelijke politie.	Milieupolitie
30. Inspectie op ongediertebestrijding. Betreft inspecties met betrekking tot ongediertebestrijding. Voorschriften hiertoe zijn inmiddels vaak in de Wm-vergunning opgenomen. Inspecties door de GGD komen nog slechts sporadisch voor.	GGD

Figuur 4. Overzicht inspecties binnen het domein Afval.

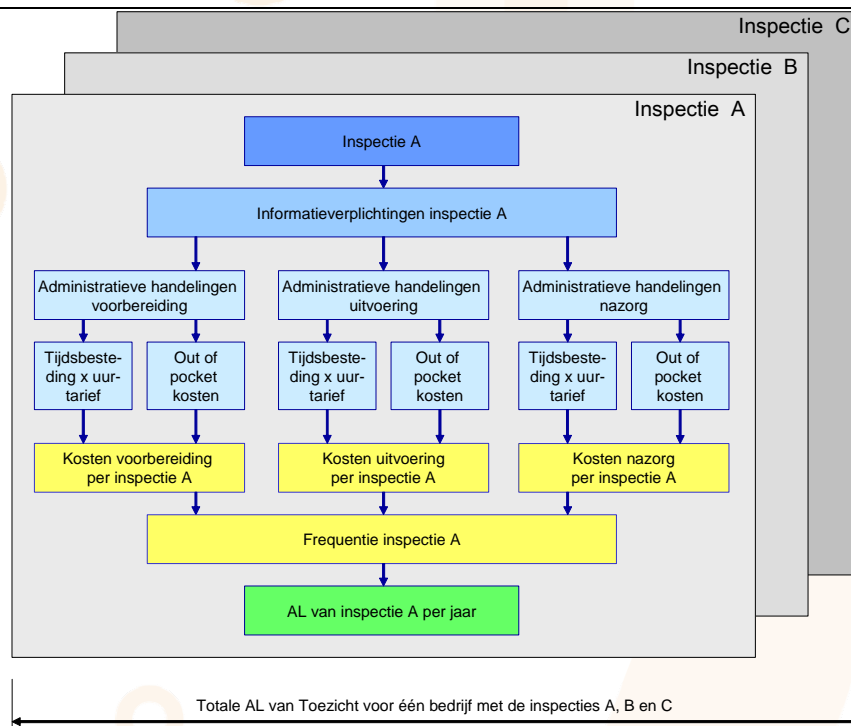
3 Administratieve lasten van toezicht

3.1 Berekening van de administratieve lasten van toezicht

De berekening van de administratieve lasten van toezicht is vergelijkbaar met de berekening zoals gebruikt voor AL Bedrijven (zie hiervoor de handleiding "Meten is weten" van het ministerie van Financiën). De Administratieve lasten van toezicht worden uitgedrukt voor alle drie de fasen van het toezichttraject:

- Voorbereiding.
- Uitvoering.
- Nazorg.

Indien de inspecties bij meerdere bedrijven in kaart worden gebracht, dan komen bijvoorbeeld gegevens beschikbaar over één specifieke soort inspectie die door een bepaalde toezichthoudende instanties wordt uitgevoerd. Met deze informatie is het dan mogelijk om aan te geven welke administratieve lasten van toezicht door deze soort inspectie – soms gerelateerd aan aard en omvang van de bedrijfsactiviteiten – worden veroorzaakt. Op deze manier kunnen de administratieve lasten van toezicht per bedrijf worden gemeten. Voor de parameters tijdsbesteding, uurtarief, frequentie en out of pocket kosten van de inspectie wordt verwezen naar de uitgangspunten zoals deze in de handleiding "Meten is Weten" zijn vastgelegd. Een bedrijf wordt bij deze benadering gezien als een verzameling van specifieke bedrijfsactiviteiten die door bepaalde inspecties worden afgedekt.

Figuur 5. Berekening AL van toezicht voor één bedrijf.

3.2 Totale AL van Toezicht domein Afval

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de gemiddelde AL per inspectie en het aantal inspecties dat jaarlijks wordt uitgevoerd. Daartoe zijn de AL van toezicht uit de bedrijfsrapportages geëxtrapoleerd. Door de gemiddelde AL per inspectie te vermenigvuldigen

met het aantal inspecties dat jaarlijks wordt uitgevoerd, worden de totale AL per jaar berekend voor de betreffende inspectie.

Bij het bepalen van het aantal inspecties dat jaarlijks wordt uitgevoerd, wordt uitgegaan van een frequentie. Deze frequentie waarmee de inspecties worden uitgevoerd, is bij de bedrijven die opgenomen zijn in de steekproef van dit onderzoek geïnventariseerd (en – indien de toezichthouder de gegevens voor handen had – geverifieerd)⁷.

Nr	Inspectiedienst	Korte omschrijving inspectie	Gemiddelde AL per inspectie	# jaarlijkse inspecties	Totale jaarlijkse AL	%
1	Provincie	Reguliere inspectie op de naleving van voorschriften uit de Wm-vergunning.	€342	9.500	€ 3.244.800	49%
2	Belastingdienst	Inspectie op de correcte afdracht van belasting en sociale premies.	€2.561	886	€ 2.269.400	34%
3	Waterschap	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de Wvo-vergunning (reg. wateren).	€126	2.780	€ 351.200	5%
4	Waterschap	Monsternamen in het kader van naleving voorschriften Wvo-vergunning (reg. wateren).	€14	9.600	€ 135.500	2%
5	Douane	Inspectie op goederen op entrepot.	€37	3.000	€ 110.000	2%
6	RDW	Controle op meldsystemen en RDW-erkenningen.	€102	940	€ 95.400	1%
7	AID	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de meststoffenvergunning.	€65	800	€ 51.700	1%
8	VROM-Inspectie	Inspectie op naleving voorschriften EVOA.	€185	267	€ 49.400	1%
9	Brandweer	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de gebruiksvergunning.	€67	600	€ 40.500	1%
10	VROM-Inspectie	Thema inspecties (inclusief BIA/RIA)	€637	63	€ 40.100	1%
11	Provincie	Thema inspecties	€232	170	€ 39.500	1%
12	Diversen*	Inspectie op Wet Arbeid Vreemdelingen	€1.718	22	€ 37.800	1%
13	VWA	Inspectie op verwerking van dierlijke bijproducten.	€113	250	€ 28.200	0%
14	Gemeente	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de bouwvergunning.	€47	500	€ 23.600	0%
15	Rijkswaterstaat	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de Wvo-vergunning (grote wateren).	€136	125	€ 16.900	0%
16	Rijkswaterstaat	Monsternamen in het kader van naleving voorschriften Wvo-vergunning (grote wateren)	€26	625	€ 16.300	0%
17	Provincie	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de bodemsaneringsvergunning.	€100	150	€ 14.900	0%
18	Arbeidsinspectie	Inspecties op de naleving van voorschriften m.b.t. de arbeidsomstandigheden	€104	100	€ 10.400	0%
19	Provincie	Inspectie op de naleving van voorschriften uit het BIA.	€66	150	€ 9.900	0%
20	NEa	Inspectie op de naleving van voorschriften in het kader van de NOx emissiehandel.	€955	10	€ 9.600	0%
21	Waterschap	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de KEUR.	€40	230	€ 9.200	0%
22	Milieupolitie	Inspectie naar aanleiding van (een vermoeden van) een overtreding	€360	25	€ 9.000	0%
23	VROM-Inspectie	Inspectie naleving voorschriften m.b.t. het gebruik van radioactieve bronnen.	€38	135	€ 5.100	0%
24	GGD	Inspectie op ongediertebestrijding.	€50	80	€ 4.000	0%
25	VWA	Inspectie op naleving van het rookverbod.	€25	90	€ 2.200	0%
26	Provincie	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de grondwateronttrekkingsvergunning.	€22	80	€ 1.800	0%
27	Douane	Inspectie op gebruik rode diesel.	€4	90	€ 400	0%
28	VROM-Inspectie	Tweede lijns toezicht	Niet voorgekomen bij respondenten			
29	VWA	Inspecties van ruimten waar met voedingsmiddelen worden gewerkt.	Niet voorgekomen bij respondenten			
30	Gemeente	Inspecties op naleving van de Algemene Plaatselijke Verordening.	Niet voorgekomen bij respondenten			
Totaal					€ 6.626.800	

* Deze inspectie wordt door verschillende inspectiediensten, zoals de Arbeidsinspectie en Vreemdelingenpolitie, op verschillende wijzen uitgevoerd.

Figuur 6. Administratieve lasten van toezicht voor het domein Afval

⁷ Voor de totale aantallen uitgevoerde lokale inspecties waren geen landelijke gegevens beschikbaar. Deze aantallen zijn geschat op basis van de frequenties die zijn verkregen uit de interviews met de bedrijven. Voor de meeste landelijke inspecties is gebruik gemaakt van de gegevens die zijn aangeleverd door de inspectiediensten.

Op basis van beschikbare gegevens komt naar voren dat:

- De totale AL van toezicht in het domein Afval worden geraamd op circa €6,6 miljoen per jaar.
- De inspecties die het grootste gedeelte van de totale AL veroorzaken zijn:
  - *Inspecties op de vergunning Wet milieubeheer door de Provincies. (49%).* Deze AL worden voornamelijk veroorzaakt door het aantal inspecties dat jaarlijks wordt uitgevoerd in combinatie met de relatief hoge kosten per inspectie.
  - *Inspecties afdracht van belastingen en sociale premies door de Belastingdienst. (34%).* Deze AL worden voornamelijk veroorzaakt door hoge tijdsbesteding per inspectie (vaak meerdere dagen). Daarnaast komen inspecties van de Belastingdienst binnen het domein Afval ook relatief vaak voor. Een reden hiervoor is bijvoorbeeld de afvalstoffenheffing die specifiek bij afvalbedrijven wordt geïnspecteerd.
  - *Inspecties op de Wvo-vergunning door Waterschappen. (5%)* Deze AL worden voornamelijk veroorzaakt door het aantal inspecties dat jaarlijks wordt uitgevoerd.

In de onderstaande figuur wordt de hoogte van de administratieve lasten weergegeven, die

worden veroorzaakt door zowel de lokale inspecties (Gemeente, Provincie en Waterschappen) als de rijksinspecties. Hierbij wordt tevens weergegeven welk percentage van de totale jaarlijkse administratieve lasten van toezicht in het domein Afval de lokale inspecties respectievelijk de rijksinspecties veroorzaken.

	Lokale inspecties	Rijksinspecties	Totaal
Aantal typen inspecties	13	17	30
Hoogte AL	€3.860.400	€2.767.400	€6.627.800
Percentage van totale AL	58%	42%	100%

Figuur 7. Administratieve lasten van toezicht domein Afval verdeeld over lokale- en rijksinspecties.

Aan de hand van de bovenstaande figuur kan worden gezegd dat afvalbedrijven ongeveer met evenveel typen rijksinspecties als lokale inspecties te maken hebben. De lasten van de lokale inspecties zijn echter hoger omdat de frequentie van deze inspecties hoger ligt. Daarnaast wordt het grootste deel van de AL van toezicht door de rijksinspecties veroorzaakt door de inspecties van de Belastingdienst. De Belastingdienst veroorzaakt 69% van de totale AL van toezicht door de rijksinspecties. De totale AL van toezicht door de rijksinspecties met uitzondering van de Belastingdienst neemt dan ook een bescheiden plaats in ten opzichte van de totale AL van toezicht voor afvalbedrijven. Veel afvalbedrijven krijgen, naast de Belastingdienst, dan ook jaarlijks vaak maar één of twee rijksinspecties op bezoek. Voor een aantal typen afvalbedrijven ligt dit aantal jaarlijkse rijksinspecties hoger:

- Afvalverbranders door inspecties van de NEa.
- Autodemontagebedrijven door inspecties van de RDW.
- Composteerders door inspecties van de AID.
- Combinatiebedrijven door de vele verschillende activiteiten waar ook verschillende rijksinspecties op worden uitgevoerd.

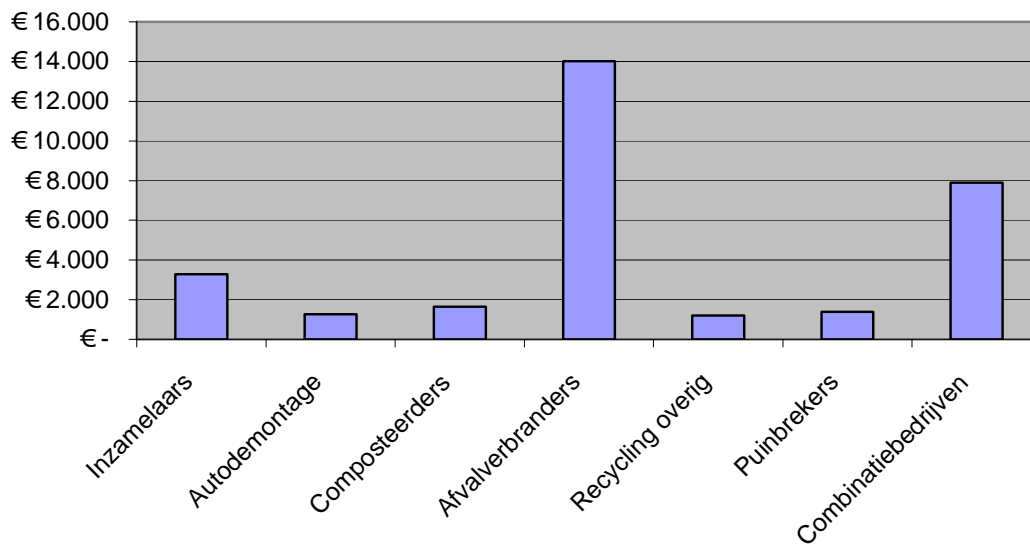
3.3 AL per inspectie

Op basis van de gegevens uit figuur 4 komen de volgende punten naar voren op het niveau van de individuele inspecties:

- De gemiddelde AL per inspectie lopen uiteen van €4 (inspectie op gebruik rode diesel) en tot circa €2.500 (Inspectie op correcte afdracht van belastingen).
- De inspecties met de hoogste AL per inspectie zijn:
  - *Inspecties afdracht van belastingen en sociale premies door de Belastingdienst.*
De hoogte van de AL wordt voornamelijk bepaald door de hoge tijdsbesteding van de inspectie. Bij veel bedrijven zijn de inspecteurs vaak dagen aanwezig. Daarnaast komen deze inspecties in de afvalbranche vaker voor dan in andere branches. De Belastingdienst voert, naast de reguliere inspecties, namelijk ook nog andere projecten uit specifiek gericht op afvalbedrijven. Voorbeelden hiervan zijn de inspecties naar de afvalstoffenheffing (Wbm) en de contante verkopen.
  - *Inspecties op de Wet Arbeid Vreemdelingen.*
Bij deze inspectie wordt bij het bedrijf gecontroleerd of zij werknemers in dienst hebben die illegaal in ons land verblijven en werken. Deze inspectie wordt door verschillende diensten uitgevoerd. De werkwijze en daarmee de lasten per inspectie verschillen daarmee dan ook sterk. De hoge gemiddelde lasten per inspectie komen voort uit het feit dat hiervoor soms een heel bedrijf enige tijd wordt stilgelegd. Dit kost bedrijven veel geld.
  - *Inspectie op de naleving van de voorschriften in het kader van NOx emissiehandel.*
Bij deze inspectie worden uitgebreid de gegevens voor het bepalen van de NOx uitstoot beoordeeld. Hierbij wordt een systeemaudit uitgevoerd waarbij alle procedures en protocollen worden beoordeeld.
- De inspecties met de laagste AL per inspectie zijn de inspecties waar alleen een monster wordt genomen en verder geen gegevens van het bedrijf worden gevraagd. Dit betreft de inspectie van het gebruik van rode diesel en de monsternamen in het kader van de Wvo-vergunning.

3.4 AL per bedrijf

Bedrijven hebben te maken met meerdere inspecties. De som van de AL van alle afzonderlijke inspecties vormen de totale AL per bedrijf. De AL per bedrijf kunnen aanzienlijk variëren door de aard en de omvang van de hoofd- en nevenactiviteiten op de bedrijfslocatie. Uit het onderzoek komt naar voren dat de AL van toezicht uiteen kunnen lopen van ongeveer €300 voor eenvoudige bedrijven tot circa €23.000 voor complexe bedrijven. In onderstaande figuur is een raming van de gemiddelde AL per type bedrijf per jaar opgenomen. Onder de figuur wordt hierop een nadere toelichting gegeven.

Figuur 8. Overzicht totale AL per jaar per type bedrijf.

Bij het bovenstaande figuur dient te worden opgemerkt dat:

- De hoogte van de AL hangt samen met de activiteiten die bedrijven op de locatie uitvoeren. De hoogste lasten zijn voor de afvalverbranders. De complexiteit van deze inrichtingen zorgt voor de hoge AL voor Toezicht. Daarnaast zijn er de bedrijven die verschillende activiteiten uitvoeren (de zogenaamde combinatiebedrijven) hebben ook te maken met hogere AL. Dit komt doordat zij door de verschillende activiteiten ook te maken kunnen hebben met meerdere typen inspecties.
- De variatie in de hoogte van de AL is groot. Dit komt voort uit het feit dat de variatie aan inspecties waarmee afvalbedrijven te maken kunnen krijgen even groot is. Sommige eenvoudige bedrijven hebben met slechts 4 inspectiebezoeken per jaar te maken, terwijl grote complexe inrichtingen wel met 46 afzonderlijke inspectiebezoeken te maken hebben. In dit laatste geval betreft het 17 verschillende typen inspecties, waarbij een aantal inspecties meerdere keren per jaar wordt uitgevoerd (bijvoorbeeld inspecties op de Wm-vergunning). In de laatste alinea van paragraaf 3.2 en de daarbij behorende figuur wordt een beschrijving gegeven van de verdeling van de verschillende typen inspecties.

De geïnterviewde bedrijven geven aan dat zij soms te maken krijgen met overlappende inspecties. Dit betekent dat verschillende inspecties dezelfde voorschriften of onderwerpen controleren. Een aantal van de respondenten heeft aangegeven dat dit als vervelend wordt ervaren. Ze hebben het gevoel dat ze door deze overlap met meer inspecties te maken hebben dan noodzakelijk en het komt voor dat de bevindingen van de ene inspectie niet verenigbaar zijn met de bevindingen van andere inspecties op het zelfde punt. Meer coördinatie op dit punt wordt als wenselijk aangegeven. In het onderstaande kader zijn de verschillende genoemde overlappende inspecties weergegeven.

Kader 3. Voorbeelden van inspecties met overlap of een geringe toegevoegde waarde

- Inspecties naleving voorschriften bouwvergunning (Gemeente) en de inspectie naleving voorschriften gebruiksvergunning (brandweer). Bij al deze inspecties wordt aandacht besteed aan de brandveiligheid.
- Inspecties naleving voorschriften Wm-vergunning door de Provincie en inspecties naleving voorschriften Wvo-vergunning door het Waterschap of Rijkswaterstaat. Bij deze inspecties wordt aandacht besteed aan de milieugevolgen voor grond-, afval- en oppervlaktewater.
- Tweede lijns toezicht van de VROM-Inspectie betreft de werkzaamheden van het bevoegde gezag (de Provincie). Deze inspectie zou dan ook samen met de Provincie kunnen worden uitgevoerd.
- Inspectie naleving rookverbod (VWA). Deze inspectie heeft veel weg van een inspectie arbeidsomstandigheden en zou daardoor onderdeel kunnen zijn van de inspecties van de Arbeidsinspectie.
- Inspecties op de aanwezigheid van vreemdelingen (illegale werknemers). Deze inspectie wordt uitgevoerd door zowel de Arbeidsinspectie, de Vreemdelingenpolitie als de Belastingdienst.

4 Beleefde lasten van toezicht

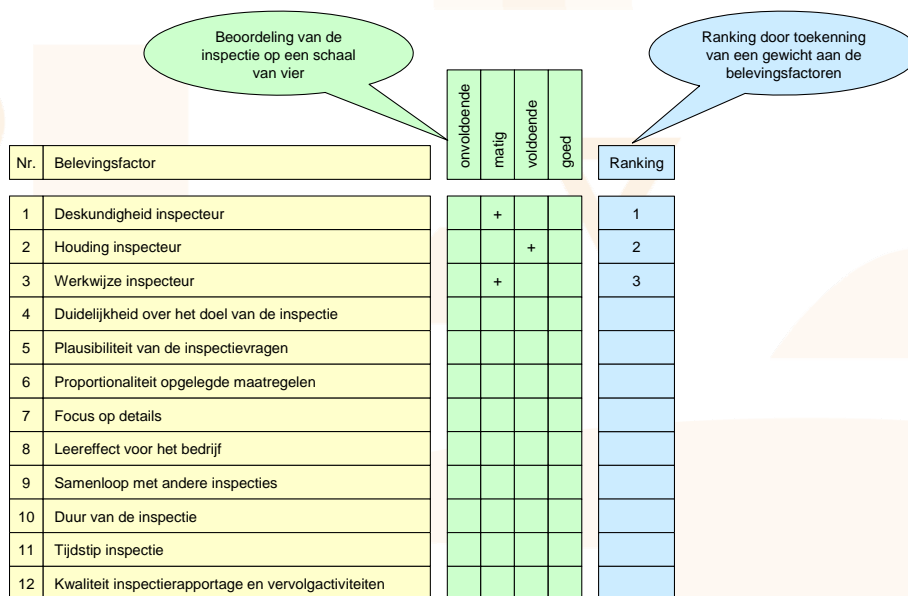
4.1 Berekening van de kwalitatieve beoordeling van toezicht

De kwalitatieve beoordeling van de lasten van toezicht gaat over het volgende:

“Bedrijven ervaren inspecties niet alleen in termen van tijd en geld als belastend. Deze kwalitatieve lasten van toezicht worden weergegeven door belevingsfactoren.”

Deze kwalitatieve lasten van toezicht worden “gemeten” door het beoordelen van twaalf belevingsfactoren. Concreet betekent dit dat scores worden toegekend aan de belevingsfactoren. De scores geven een kwalitatief beeld van hoe de bedrijven denken over de performance van de inspectiediensten – het gaat hierbij om “ervaren” lasten. Deze kwalitatieve informatie is subjectief en identificeert aangrijpingspunten die vanuit de perceptie van geïnspecteerde bedrijven relevant zijn voor verbeteringen van (het optreden van) inspectiediensten.

Onderstaande figuur maakt duidelijk op welke manier de kwalitatieve lasten van toezicht worden gemeten. Allereerst worden alle belevingsfactoren beoordeeld op een schaal van vier. Vervolgens wordt een gewicht aan alle factoren gegeven door een ranking aan te brengen. De combinatie van beoordeling en ranking resulteert in een rapportcijfer per inspectie.

Nr.	Belevingsfactor	Beoordeling van de inspectie op een schaal van vier				Ranking
		onvoldoende	matig	voldoende	goed	
1	Deskundigheid inspecteur		+			1
2	Houding inspecteur			+		2
3	Werkwijze inspecteur		+			3
4	Duidelijkheid over het doel van de inspectie					
5	Plausibiliteit van de inspectievragen					
6	Proportionaliteit opgelegde maatregelen					
7	Focus op details					
8	Leereffect voor het bedrijf					
9	Samenloop met andere inspecties					
10	Duur van de inspectie					
11	Tijdstip inspectie					
12	Kwaliteit inspectierapportage en vervolgvactiteiten					

Figuur 9. Voorbeeld van de beoordeling van een toezichttraject door twaalf belevingsfactoren.

4.2 Belevingsfactoren van Toezicht

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat bepaalde belevingsfactoren door de bedrijven als belangrijk worden beoordeeld. Deze belevingsfactoren zijn daarom het meest bepalend voor de beoordeling van het toezicht. Het betreft:

- Deskundigheid van de inspecteurs.
- Leereffect voor het bedrijf.
- Houding van de inspecteur.

Ad. 1. Deskundigheid van de inspecteur

De deskundigheid van de inspecteur is het meest bepalend voor de uiteindelijke beleving van de inspectie. Het wordt door bedrijven als vervelend ervaren wanneer de inspecteur (1) geen vakinhoudelijke kennis heeft, (2) de kennis niet in de praktijk kan toepassen en (3) geen kennis heeft van de bedrijfsspecifieke activiteiten.

Kader 4. Voorbeelden van inspecties waarvan de deskundigheid van de inspecteur noodzakelijk is

- **Inspectie voorschriften Wm-vergunning (Provincie).** Inspecteurs van de Provincie zijn vaak niet goed op de hoogte van de bedrijfsprocessen van complexe inrichtingen. Met name bij complexe inrichtingen, zoals afvalverbrandingsinstallaties, wordt dit door de bedrijven als belangrijk aangegeven.
- **Inspectie Meststoffenwetgeving (AID).** Hoewel de inspecteurs over het algemeen goed op de hoogte zijn van de regelgeving, missen zij, volgens de bedrijven, vaak de bedrijfsspecifieke kennis.

Ad. 2. Leereffect voor het bedrijf

Het leereffect van een inspectie voor een bedrijf is één van de punten die meerwaarde geven aan een inspectiebezoek. Door de uitwisseling van kennis en informatie ontstaat een win-win situatie waardoor bedrijven positiever tegenover de inspecties (komen te) staan. Daarnaast zorgt het leereffect ervoor dat bedrijven hun zaken beter op orde kunnen brengen zodat bij toekomstige inspecties minder gebreken aanwezig zullen zijn.

Kader 5. Voorbeelden van inspecties met een beperkt leereffect

- **Inspectie illegale werknemers (Vreemdelingenpolitie).** Tijdens deze inspectie zijn de inspecteurs niet bereid om enigerlei wijze het bedrijf te voorzien van oplossingen om geconstateerde overtredingen in de toekomst te voorkomen.
- **Inspectie na (vermoeden van) een overtreding (Milieupolitie).** Bij deze inspectie wordt door de Milieupolitie alleen constateert welke overtredingen zijn begaan en worden processen verbaal uitgeschreven.
- **Inspectie correcte afdracht belasting en premies (Belastingdienst).** Inspecties zijn hoofdzakelijk constaterend, maar er wordt weinig ingegaan op verbeterpunten.

Ad. 3. Houding van de inspecteur

De houding van de inspecteur heeft veel invloed op de uiteindelijke beleving van de inspectie. Bedrijven verwachten dat een inspecteur in staat is te communiceren met mensen van verschillende niveaus. Het is belangrijk dat de inspectie op basis van gelijkwaardigheid wordt uitgevoerd. Een autoritaire, ongeïnteresseerde of belerende houding wordt niet op prijs gesteld. Een dergelijke houding heeft in de meeste gevallen alleen een averechts effect: Het bedrijf of ondervraagde wil niet meer meewerken of geeft door misverstanden verkeerde informatie. Dit wordt versterkt door

het negatieve imago dat de afvalbranche nog altijd met zich mee draagt.

Kader 6. Voorbeelden van inspecties waar de houding van de inspecteur een rol heeft gespeeld

- **Inspectie illegale werknemers (Vreemdelingenpolitie).** Tijdens deze inspectie zijn de inspecteurs zeer afstandelijk en autoritair. Juist bij dit type inspectie, die juist als zeer persoonlijk wordt ervaren, geeft dit een zeer negatieve ervaring.
- **Inspectie na (vermoeden van) een overtreding (Milieupolitie).** Bij deze inspectie wordt door de Milieupolitie een zeer autoritaire houding aangenomen.
- **Inspectie van de Belastingdienst.** Inspecties worden door bedrijven als dusdanig grondig ervaren dat inspecteurs volgens bedrijven hoofdzakelijk opzoek zijn naar overtredingen.

4.3 Rapportcijfers

Inspecties binnen het domein Afval worden door de meeste bedrijven als nuttig en zinvol ervaren. Het is hierbij wel van belang dat de inspectie efficiënt en effectief worden uitgevoerd. Over het algemeen blijkt dat de inspecties in het domein Afval als goed worden beoordeeld. De gemiddelde beoordeling op basis van de belevingsfactoren is (uitgedrukt als een rapportcijfer) een 7,7.

Een belangrijke component bij de totstandkoming van de rapportcijfers is de ranking van de verschillende belevingsfactoren. Wanneer een respondent een bepaalde belevingsfactor belangrijk vindt, zal de score op deze factor extra meewegen bij de totstandkoming van het rapportcijfer. Daarnaast is het rapportcijfer een gemiddelde van alle in de steekproef opgenomen

bedrijven. Dit betekent dat er bij de individuele respondenten een groot verschil kan zitten

met betrekking tot het rapportcijfer voor een bepaalde inspectie. Een overzicht van het rapportcijfer (en bandbreedte) per inspectie is opgenomen in figuur 7.

Nr	Inspectiedienst	Korte omschrijving inspectie(s)	Gemiddelde rapportcijfer	minimaal cijfer	maximaal cijfer
1	Douane	Inspectie op gebruik rode diesel.	9,2	9,2	9,2
2	Rijkswaterstaat	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de Wvo-vergunning (grote wateren).	9,0	9,0	9,0
3	Belastingdienst	Inspectie op de correcte afdracht van belasting en sociale premies.	8,9	7,5	9,7
4	VROM-Inspectie	Inspectie naleving voorschriften m.b.t. het gebruik van radioactieve bronnen.	8,8	8,1	9,5
5	Arbeidsinspectie	Inspecties op de naleving van voorschriften m.b.t. de arbeidsomstandigheden	8,8	6,4	10,0
6	NEa	Inspectie op de naleving van voorschriften in het kader van de NOx emissiehandel.	8,7	7,4	9,5
7	Gemeente	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de bouwvergunning.	8,7	7,3	9,9
8	Waterschap	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de Wvo-vergunning (reg. wateren).	8,5	6,3	9,9
9	Provincie	Thema inspecties	8,5	7,4	9,5
10	VWA	Inspectie op naleving van het rookverbod.	8,4	7,4	9,1
11	VROM-Inspectie	Inspectie op naleving voorschriften EVOA.	8,3	5,7	9,6
12	Provincie	Reguliere inspectie op de naleving van voorschriften uit de Wm-vergunning.	8,0	3,4	9,9
13	Waterschap	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de KEUR	8,0	8,0	8,0
14	Brandweer	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de gebruiksvergunning.	7,9	5,5	9,0
15	Diversen*	Inspectie op Wet Arbeid Vreemdelingen	7,9	5,8	10,0
16	Provincie	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de bodemsaneringsvergunning.	7,7	7,7	7,7
17	Douane	Inspectie op goederen op entrepot.	7,6	7,6	7,6
18	Waterschap	Monstername in het kader van naleving voorschriften Wvo-vergunning (reg. wateren).	7,6	7,5	7,8
19	GGD	Inspectie op ongediertebestrijding.	7,5	7,5	7,5
20	Provincie	Inspectie op de naleving van voorschriften uit het BIA.	7,3	7,1	7,5
21	VROM-Inspectie	Thema inspecties (inclusief BIA/RIA)	7,1	6,3	7,9
22	Provincie	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de grondwateronttrekkingsvergunning.	6,8	6,3	7,2
23	RDW	Controle op meldsystemen en RDW-erkenningen.	6,7	6,7	6,7
24	AID	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de meststoffenvergunning.	6,3	2,8	9,1
25	VWA	Inspectie op verwerking van dierlijke bijproducten.	6,1	4,6	7,4
26	Milieupolitie	Inspectie naar aanleiding van (een vermoeden van) een overtreding	5,2	4,7	5,8
27	Rijkswaterstaat	Monstername in het kader van naleving voorschriften Wvo-vergunning (grote wateren)	Te weinig voorgekomen voor een beoordeling		
28	VROM-Inspectie	Tweede lijns toezicht	Te weinig voorgekomen voor een beoordeling		
29	VWA	Inspecties van ruimten waar met voedingsmiddelen worden gewerkt.	Te weinig voorgekomen voor een beoordeling		
30	Gemeente	Inspecties op naleving van de Algemene Plaatselijke Verordening.	Te weinig voorgekomen voor een beoordeling		

Gemiddeld rapportcijfer (gewogen)	7,7
--	------------

* Deze inspectie wordt door verschillende inspectiediensten, zoals de Arbeidsinspectie en Vreemdelingenpolitie, op verschillende wijzen uitgevoerd.

Figuur 10. Overzicht rapportcijfers afvalinspecties

4.4 Knelpunten en ergernissen

Naast de voorbeelden behorende bij de top 3 van belevingsfactoren is een aantal - door de bedrijven ervaren - knelpunten en ergernissen naar voren gekomen in het onderzoek die bepalend zijn voor de beleving van het toezicht. Deze knelpunten zijn naar voren gekomen ondanks het rapportcijfer 7,7 die bedrijven gemiddeld aan de inspecties hebben gegeven. Redenen hiervoor zijn:

- De knelpunten die de bedrijven aangeven zijn niet altijd terug te voeren op één van de twaalf belevingsfactoren. Een knelpunt komt dan niet naar voren in het rapportcijfer.
- Van de 12 belevingsfactoren is een rangschikking gemaakt welke factoren zij het belangrijkste vinden. Deze zijn weergegeven in paragraaf 4.2 Een knelpunt dat van toepassing is op een belevingsfactor die laag scoort in deze rangschikking draagt veel minder bij aan het rapportcijfer dan de factoren die wel belangrijk worden gevonden.
- In de rapportcijfers zijn incidenten zo veel mogelijk buiten beschouwing gelaten om een rapportcijfer te krijgen dat zuiver is voor een normale inspectie. Deze kunnen echter wel tot knelpunten leiden.

Hieronder worden de knelpunten en ergernissen weergegeven. De punten staan in volgorde van belangrijkheid, oftewel de eerste drie punten vormen binnen het domein Afval de top-4 aan ergernissen en knelpunten.

Ongelijke beoordeling van afvalbedrijven

In de beoordeling van afvalbedrijven bestaan grote verschillen. Dit kan voort komen uit de kwaliteit van de individuele inspecteur zoals beschreven in het eerste aandachtspunt in deze paragraaf, maar ook het beleid van inspectiediensten kan verschillen per regio. Deze verschillen zijn het grootst bij lokale inspectiediensten. De verschillende Provincies bijvoorbeeld voeren allen dezelfde type inspecties uit, maar er vindt geen onderlinge afstemming plaats over hoe zij met bepaalde typen bedrijven om gaan. Deze ongelijkheid komt naar voren bij alle type bedrijven en voor alle onderwerpen, maar is het duidelijkst aangegeven bij:

- De inspectie van de Wm-vergunning voor hoog complexe inrichtingen, zoals afvalverbrandingsinstallaties. Met name bij Provincies die slechts weinig hoog complexe inrichtingen op hun grondgebied hebben, ontbreekt volgens de bedrijven vaak de deskundigheid om deze inspecties goed uit te kunnen voeren. Afstemming met Provincies of andere inspectiediensten die dit wel hebben zou hierbij op zijn minst wenselijk zijn.
- Verschillende maatregelen bij gelijke overtredingen. Niet alleen tussen lokale inspectiediensten, maar ook tussen de regio's van landelijke inspectiediensten zijn er verschillen in de maatregelen die worden opgelegd naar aanleiding van een overtreding. Ook als er landelijke richtlijnen zijn, blijkt dat in de interpretatie hiervan regionale verschillen ontstaan.
- Belangenverstrengeling bij inspectiediensten. Lokale inspectiediensten kunnen een belang hebben bij de verwijdering en verwerking van afval. Met name composteerders en afvalinzamelaars hebben bijvoorbeeld Gemeenten, Provincies en Waterschappen als klant. Bijvoorbeeld bij het inzamelen van huisvuil of het verwerken van groenafval. Deze overheden willen soms soepeler omgaan met de regels waar het hun eigen afval of afvalorganisatie betreft. Daarnaast zijn overheden ook de belangrijkste klanten voor composteerinrichtingen. Probleem hierbij is dat deze overheden zowel het afvalbedrijf inspecteren als dat zij de voornaamste aanbieder⁸ zijn van het afval. Zo komt het bedrijf tussen de verschillende afdelingen van dezelfde overheid te staan als zij volgens een inspecteur partijen moeten weigeren, die zij van dezelfde organisatie moeten aannemen.

Terugkoppeling niet altijd voldoende

Bij een aantal inspecties vindt onvoldoende terugkoppeling plaats. Dit komt tot uiting in het onvoldoende toelichten van de bevindingen, inhoudelijke verschillen tussen de rapportage en de uitgevoerde inspectie en in een aantal gevallen het volledig

⁸ Vaak wel via een aantal onderaannemers.

ontbreken van rapportages. Voornamelijk als bij inspecties geen overtredingen worden geconstateerd blijft een rapportage vaak achterwege. Bedrijven vinden dit niet prettig omdat zij deze terugkoppeling nodig hebben om:

- De eventuele gebreken op de juiste wijze te verhelpen. Vaak is dit tijdens de inspectie reeds teruggekoppeld, maar dat neemt het belang van een juiste rapportage niet weg. De rapportage is namelijk het stuk waarop eventuele hercontroles zullen worden uitgevoerd. Ook bij eventuele verdere juridische procedures is de rapportage leidend, niet de eerder gemaakte mondelinge afspraken. Een juiste en snelle schriftelijke terugkoppelingen is hierdoor noodzakelijk.
- Aan te kunnen tonen dat het bedrijf de zaken goed op orde heeft als er geen gebreken zijn geconstateerd. Dit is niet alleen prettig voor het bedrijf om te horen, maar door auditoren van kwaliteitssystemen wordt hier vaak ook naar gevraagd. Sommige inspectiediensten maken bijvoorbeeld gebruik van een zogenaamd doordrukformulier. Deze kan direct bij de inspectie worden ingevuld, zodat meteen na het beëindigen van de inspectie het bedrijf de resultaten van de inspectie in bezit heeft.

Bij een aantal inspecties spelen dit soort zaken een duidelijke rol:

- Inspectie van de Wm-vergunning (Provincie). De wijze waarop de Provincies hiermee omgaan verschilt heel erg. Maakt de ene Provincie er veel werk van om altijd een rapportage te maken en deze goed en op tijd toe te sturen, zo krijgen bedrijven in andere Provincies geen rapportages of komen deze rapportage pas maanden later.
- Inspecties door (milieu)politie en de Vreemdelingenpolitie. Bedrijven krijgen hier nooit een reactie van met uitzondering van de eventuele processen verbaal. Gezien de impact die dit type inspectie heeft op een bedrijf wordt een terugkoppeling wel als belangrijk gezien door de bedrijven.

Inspecties door de Arbeidsinspectie springen hier in positieve zin boven uit. Bedrijven geven aan dat zij hiervan altijd een rapportage ontvangen. Deze rapportages zijn duidelijk en goed onderbouwd en in de meeste gevallen worden deze rapportages ook kort na de inspectie ontvangen. De respondenten geven aan dat dit voor alle inspecties zou moeten gelden.

Beoordeling van de inspectie is sterk afhankelijk van de uitvoerende inspecteur

De in paragraaf 4.2 weergegeven belevingsfactoren zijn factoren die verbonden zijn aan de individuele inspecteur. Hierdoor kan een inspecteur, die een gelijke inspectie uitvoert als zijn collega van dezelfde inspectiedienst eerder heeft gedaan, een totaal andere beoordeling krijgen dan de genoemde collega. Voor de drie genoemde belevingsfactoren:

- **Deskundigheid.** Vaak hebben zij wel vergelijkbare opleidingen gekregen vanuit de inspectiediensten, maar niet iedere inspecteur kan deze theoretische kennis ook daadwerkelijk even goed in de praktijk toepassen. De bedrijven geven aan dat dit wel wenselijk is.
- **Leereffect.** Niet iedere inspecteur kan oplossingen geven voor de geconstateerde gebreken. Soms hangt dit samen met de eerder genoemde deskundigheid, maar daarnaast speelt ook de positie van de inspecteur in de inspectiedienst een rol. Zo moeten deze oplossingen ook gedragen worden door de vergunningverleners. Sommige inspecteurs zullen met oplossingen komen, terwijl anderen dit eerder aan de vergunningverlener overlaten. De meeste bedrijven begrijpen wel dat de rol van de inspecteur niet altijd de mogelijkheden geeft om altijd direct met een oplossing te komen. Het wordt echter wel belangrijk gevonden dat de inspecteur aan het bedrijf aangeeft waar zij terecht kunnen om tot een door iedereen gedragen oplossing te komen.
- **Houding.** De wijze waarop een inspecteur het bedrijf benaderd verschilt sterk. Volgens de bedrijven lijken veel inspecteurs te worden beïnvloed door het negatieve imago dat de afvalbranche nog heeft. Aan de andere kant treden inspecteurs met een meer open houding de afvalbedrijven veel neutraler tegemoet, wat de beoordeling positiever maakt.

Overtreding en opgelegde maatregelen niet altijd in verhouding

Bedrijven vinden het belangrijk dat de opgelegde maatregelen, zoals boetes, in verhouding staan tot de aard van de overtreding. Op deze wijze wordt de maatregel eerder geaccepteerd. Dit punt speelt het meest bij boetes op administratieve controles zoals deze bijvoorbeeld kunnen worden uitgevoerd door de RDW, de Belastingdienst en de Douane. Het niet op orde hebben van de administratie kan leiden tot vele duizenden euro's boete. Dit wordt nogal eens als niet proportioneel ervaren ten opzichte van het risico tot fraude of het risico voor het milieu dat door de overtreding ontstaat. Verder aarzelt de RDW niet om onmiddellijk erkenningen in te trekken als niet alle benodigde gegevens direct bij de inspectie kunnen worden getoond. Bedrijven geven aan dat zij behoefte hebben aan een eenduidig beleid op dit punt.

5 Conclusies en aanbevelingen

5.1 Conclusies

In het domein Afval kunnen 22 verschillende toezichthouders actief zijn, hiervan komen er 9 regelmatig en 6 soms bij de bedrijven inspecties uitvoeren.

In totaal zijn in het onderzoek 15 toezichthouders geïdentificeerd die inspecties uitvoeren in het domein Afval. Deze toezichthouders voeren 30 verschillende soorten inspecties uit, waarvan:

- 17 inspecties worden uitgevoerd door 8 landelijke toezichthouders.
- 13 inspecties worden uitgevoerd door 7 regionale of lokale toezichthouders.

Inspecties worden landelijk niet op dezelfde wijze uitgevoerd.

In het onderzoek is door bedrijven aangegeven dat dezelfde inspecties vaak op uiteenlopende wijze wordt uitgevoerd. Bedrijven met meerdere locaties verspreid over Nederland ervaren verschillen in:

- De inspectiefrequentie: (bijvoorbeeld Wm-inspectie varieert voor een vergelijkbare inrichting van 1x per jaar tot 4x per jaar).
- De beoordeling (zogenaamde “meetlat”) door de inspecteur. Concreet betekent dit dat een bepaalde situatie door de ene inspecteur wel als overtreding wordt beboet en door een andere alleen een waarschuwing wordt gegeven.
- Het kennisniveau van de inspecteurs. Door een aantal bedrijven is aangegeven dat het kennisniveau van de inspecteurs bijzonder kan verschillen. Dit betekent dat inspecteurs met beperkte kennis van de sector langere over een inspectie doen en (onnodig) informatie opvragen.

Deze verschillen worden vooral geconstateerd bij de regionale of lokale toezichthouders (Provincie, Gemeente en Waterschappen). De belangrijkste oorzaak hiervoor is dat deze toezichthouders interpretatie ruimte hebben bij het opstellen van vergunningen en de wijze waarop het toezicht hierop wordt vormgegeven. Bovendien vindt geen landelijke afstemming plaats.

De totale AL van toezicht voor het domein Afval worden geraamd op €6,6 miljoen per jaar waarvan 58% wordt veroorzaakt door lokale toezichthouders.

Van de totale AL van toezicht wordt circa 49% veroorzaakt door “Inspecties op de vergunning Wet milieubeheer” uitgevoerd door de Provincie en 34% door de Belastingdienst (afdracht belastingen en sociale premies). De inspecties van de Belastingdienst vormen daarnaast circa 69% van alle AL van Toezicht door rijksinspecties.

Het domein Afval kent een grote verscheidenheid in de activiteiten van de individuele afvalinrichtingen. Door deze heterogeniteit verschillen de AL per inrichting tussen de €300 en de €23.500.

Binnen de subdomeinen zijn de verschillen minder groot. De AL per bedrijf worden voor kleine inrichtingen zoals autodemontagebedrijven geraamd op gemiddeld €1.200 per jaar en voor complexe of omvangrijke inrichtingen zoals afvalverbrandingsinstallaties geraamd op gemiddeld €14.000 per jaar.

Deskundigheid van de inspecteur, het leereffect van een inspectie en de houding van de inspecteur zijn voor bedrijven de belangrijkste belevingsfactoren.

De bedrijven hebben de Ervaren Lasten van toezicht beoordeeld met

belevingsfactoren. Hieruit blijkt dat bedrijven de inspecties over het algemeen als positief ervaren. Dit betekent concreet dat de bedrijven de individuele inspecties over het algemeen een goed rapportcijfer geven van 7,7. Als een inspecteur kennis van zaken heeft dan kan een inspectie van meerwaarde zijn voor een bedrijf.

Grote verschillen in de beoordeling van de inspectie

Hoewel inspecties gemiddeld genomen positief worden beoordeeld, zijn er grote verschillen in de individuele beoordeling. Hetzelfde type inspectie kan een beoordeling hebben tussen de 3,4 en de 9,9. Dit verschil is voornamelijk aanwezig bij inspecties die regionaal of lokaal worden uitgevoerd. Deze variatie is voornamelijk afkomstig van de beoordeling van de deskundigheid en houding van de individuele inspecteur. Hierdoor kunnen zelfs binnen één Provincie grote verschillen bestaan in de ervaringen van de bedrijven met hetzelfde type inspectie.

Samenwerkende inspecties leiden niet automatisch tot lastenverlichting

Het combineren van verschillende inspecties tot één grote inspectie leidt niet per se tot een vermindering van de AL van Toezicht. De totale duur van zo'n inspectie zal daardoor niet veel minder zijn dan de verschillende inspecties afzonderlijk. De verschillende toezichthouders hebben immers verschillende werkwijzen en specifieke aandachtspunten. Lastenverlichting voor bedrijven wordt alleen dan gerealiseerd als gericht wordt gekeken naar inhoudelijke overlappingsen, gezamenlijke werkwijzen, uitwisseling van gegevens en overige synergie.

De efficiency en effectiviteit van inspecties kunnen worden verbeterd.

Uit het onderzoek zijn verschillende aangrijpingspunten naar voren gekomen voor het reduceren van de lasten van toezicht of het verbeteren van de beleving van het toezicht. De bedrijven geven aan dat het hierbij niet gaat om minder vaak inspecteren. Zij vinden het belangrijker dat de efficiency en effectiviteit van inspecties wordt vergroot. Op welke manier deze aangrijpingspunten een bijdrage kunnen leveren aan het inrichten van het Frontoffice Afval⁹ is opgenomen in paragraaf 5.2.

5.2 Aanbevelingen

In het onderzoek zijn door bedrijven en inspectiediensten aanbevelingen gedaan om het toezicht te verbeteren en de Administratieve en Ervaren Lasten van toezicht te verminderen. Deze zijn hieronder weer gegeven in volgorde van prioriteit. De aanbevelingen die het belangrijkste worden gevonden, worden daarmee het eerst genoemd. Bij elke aanbeveling is aangegeven in welke mate het Frontoffice Afval hier een rol in kan spelen.

A. Voer inspecties landelijk vergelijkbaar uit

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat er grote verschillen zijn in de wijze waarop inspecties worden uitgevoerd. Afvalbedrijven vinden het belangrijk dat inspecties van vergelijkbare afvalbedrijven op een vergelijkbare wijze worden uitgevoerd. Hiervoor zal moeten worden gewerkt aan:

- Landelijk gelijke frequenties op basis van een risico-inventarisatie.
- Vergelijkbaar (hoog) niveau van deskundigheid.
- Gelijke beoordeling van de overtredingen.
- Gelijke voorschriften in de vergunning¹⁰.

⁹ Een van de doelstellingen van het project: zie paragraaf 1.2

¹⁰ Dit punt betreft niet de inspectie van de voorschriften, maar de voorschriften zelf. Deze kunnen voor bedrijven met dezelfde activiteiten toch verschillen. Om bedrijven gelijk te kunnen beoordelen is het echter van belang dat voor vergelijkbare activiteiten ook de voorschriften in de vergunning vergelijkbaar zijn.

Hierbij moet wel rekening worden gehouden met de verschillen in de problematiek die de verschillende typen afvalbedrijven kennen. Zo is bijvoorbeeld deskundigheid voor afvalverbrandingsinstallaties het belangrijkste, terwijl het voor autodemontagebedrijven belangrijker is dat alle bedrijven in deze branche met een gelijke frequentie worden bezocht. Aandacht verdient het ook dat “lastige” bedrijven worden bezocht die zich aan de wet proberen te onttrekken. Deze zogenaamde free-riders worden nu zelden geïnspecteerd. Alleen door ook voor deze bedrijven het toezicht op een gelijk niveau uit te voeren, kan een level-playing-field worden verkregen voor alle bedrijven.

Frontoffice Afval

Het Frontoffice Afval kan, als centraal contact punt, de inspanningen coördineren die nodig zijn om tot één landelijk inspectiebeleid voor afvalbedrijven te komen. Hierbij moet gedacht worden aan het:

- Opstellen van een landelijke risico-inventarisatie.
- Het aanbieden van opleidingen.
- Opstellen van één beoordelingsmethodiek.
- Het coördineren van de afstemming van de vergunningvoorschriften.

B. Voer inspecties effectiever en efficiënter uit

Hoewel de afvalbedrijven hebben aangegeven dat zij niet noodzakelijkerwijs minder willen worden geïnspecteerd, vinden zij wel dat deze inspecties een duidelijke toegevoegde waarde moeten hebben. Het heeft bijvoorbeeld geen zin om een bedrijf waar zelden overtredingen worden geconstateerd, maandelijks te bezoeken. Om de effectiviteit en efficiëntie van inspecties te verbeteren dient:

- Per branche een inspectiefrequentie te worden bepaald aan de hand van een risico-inventarisatie. Hierdoor worden alle bedrijven in deze branche in beginsel even vaak bezocht.
- Per bedrijf gekeken te worden naar het naleefgedrag. Bedrijven die weinig overtredingen begaan dienen minder vaak te worden geïnspecteerd.
- Rekening te worden gehouden met kwaliteitssystemen in bedrijven. Er dient hiervoor te worden nagegaan, in hoeverre en waar een eventueel aanwezig kwaliteitssysteem aansluit op de relevante inspectieonderwerpen en -kaders. Indien een kwaliteitssysteem positief wordt beoordeeld, dan kan hiermee rekening worden gehouden met het bepalen van de inspectiefrequentie en intensiteit.
- Eventueel samenwerking te worden gezocht met moederbedrijven en verzekeringsmaatschappijen. Grote concerns met meerdere vestigingen controleren hun inrichtingen zelf ook. Deze audits gaan soms veel verder dan de inspecties van het bevoegde gezag. Ook verzekeringsmaatschappijen kennen dergelijke inspecties. Zowel in de audit door moederbedrijven als door verzekeringsmaatschappijen worden zaken bekeken die ook worden bekeken in de inspecties door bevoegde gezagen. Een voorbeeld hiervan is brandveiligheid voor een brandverzekering die ook wordt gecontroleerd voor de Wm-vergunning en de Gebruiksvergunning. Door gebruik te maken van elkaars ervaringen kan het aantal inspecties worden verminderd. Mogelijk is hier wel een probleem waar het bedrijfsgevoelige informatie betreft.

Frontoffice Afval

Het Frontoffice Afval kan hierbij een duidelijke rol spelen waar zaken landelijk geregeld kunnen worden. De risico-inventarisatie per branche of subdomein is hier een duidelijk voorbeeld van. Bedrijven en inspectiediensten geven aan dat de beoordeling per bedrijf echter op lokaal niveau dient te gebeuren. Wel kan het Frontoffice deze beoordelingen centraal beheren¹¹ zodat de beoordeling van het naleefgedrag tussen de verschillende toezichthouders kan worden afgestemd.

---

¹¹ Bijvoorbeeld in een database die voor alle toezichthouders toegankelijk is.

C. Verbeter de kwaliteit van de toezichthouders

Bij de bepaling van de Ervaren Lasten van Toezicht is gebleken dat deze sterk afhankelijk is van de bezoekende inspecteur. Hierdoor treden bij dezelfde type inspecties grote verschillen op in de Ervaren Lasten van Toezicht. Inspanningen om de kwaliteit van het toezicht te verbeteren dienen dan ook op de verbetering van de individuele inspecteurs te zijn gericht. De belangrijkste aandachtspunten hier zijn:

- De verbetering van de deskundigheid. Een Frontoffice kan landelijke cursussen organiseren om het kennisniveau landelijk op het gewenste niveau te brengen.
- De verbetering van de houding van de inspecteur. Door de historie is het imago van de afvalbranche in zijn geheel niet positief. Afvalbedrijven worden daarom nog vaak direct als criminelen benaderd. Dit ondanks het feit dat het gros van de afvalbedrijven hun activiteiten goed en netjes wil uitvoeren. Een minder negatieve insteek van de inspecteur zal de medewerking die wordt verkregen van het bedrijf te goede komen.
- Altijd goed aangeven van het doel van een inspectie. Bedrijven willen vaak wel meewerken maar als van te voren niet duidelijk wordt gemaakt waar een inspectie toe dient, dan zal het bedrijf ook niet altijd de juiste informatie kunnen aanleveren. Ook wanneer inspecties worden gehouden naar aanleiding van (een vermoeden van) een overtreding is dit van belang.
- Aandragen van mogelijkheden om overtredingen te verhelpen. Inspecteurs zijn niet altijd bereid om oplossingen aan te dragen voor geconstateerde overtredingen. Omwille van hun functie is dit ook niet altijd gewenst of mogelijk. Toch is er bij bedrijven de behoefte om, in overleg met een inspectiedienst, tot een goede oplossing te komen. Dit betekent dat of de inspecteur tijdens de inspectie constructief mee denkt aan een goede oplossing of dat hij aangeeft waar het bedrijf heen kan om tot een goede oplossing te komen.
- Koppel altijd de resultaten van de inspectie op tijd terug aan het bedrijf. Ook als er geen gebreken zijn geconstateerd hechten veel bedrijven er waarde aan om dit zwart op wit te hebben. Dit kan niet alleen nodig zijn voor eventuele kwaliteitssystemen die hier om vragen, maar het geeft een bedrijf ook een bevestiging dat de hun zaken goed op orde zijn.

Frontoffice Afval

De rol van het Frontoffice Afval met betrekking tot de punten die zijn genoemd in de bovenstaande aanbeveling, is met name faciliterend voor de andere inspectiediensten. Het Frontoffice biedt bijvoorbeeld, al dan niet verplicht, opleidingen aan om de deskundigheid van de inspecteurs te vergroten en de houding te verbeteren. Door deze opleidingen centraal te regelen in plaats van de huidige situatie, waarin iedere dienst zelf opleidingen organiseert of inkoop, heeft het Frontoffice ook de mogelijkheid om de uniformiteit tussen inspecties te vergroten.

Om een blijvende bijdrage te kunnen leveren aan de kwaliteit van inspecties, kan het Frontoffice Afval ook een rol spelen in het registreren van klachten. Bedrijven die klachten hebben over inspecties kunnen dan melden aan het Frontoffice. Door deze centrale registratie kunnen niet alleen individuele gevallen (incidenten) worden verholpen, maar kunnen ook trends worden geïdentificeerd. Het Frontoffice kan dan gericht gaan zoeken naar landelijke oplossingen.

D. Betrek ook lokale toezichthouders bij het Frontoffice Afval

Uit de resultaten van het onderzoek blijkt dat afvalbedrijven de meeste AL en Ervaren Lasten van Toezicht ondervinden van inspecties die worden uitgevoerd door lokale toezichthouders. Dit betreft met name Provincies en Waterschappen. Om de doelstellingen te behalen die zijn geformuleerd door de projectdirectie 'Eenduidig Toezicht' is het noodzakelijk om ook deze lokale toezichthouders te betrekken bij het Frontoffice.

In het onderzoek hebben de lokale toezichthouders aangegeven niet veel te voelen voor één landelijke coördinatie van inspecties. Dit zou onnodig veel bureaucratie met zich mee brengen en daarmee ook de lasten voor de toezichthouders zelf doen

toenemen. Ook kan een dergelijk Frontoffice niet op de hoogte zijn van alle lokale aandachtspunten. Verder zijn de lijnen tussen de huidige lokale toezichthouders vaak kort en kunnen zaken snel worden afgestemd. Ook veel bedrijven kennen bij de lokale toezichthouders de betrokken inspecteur en kunnen deze hierdoor snel bereiken. Een Frontoffice moet geen extra bestuurslaag worden en ook geen belemmering moeten zijn voor bedrijven om direct contact te zoeken met betrokken inspecteurs.

E. Stimuleer samenwerking bij inspecties en tussen toezichthouders

Bedrijven kunnen te maken krijgen met veel verschillende toezichthouders die in sommige gevallen ook dezelfde zaken controleren. Gecombineerde inspecties of toezichthouders die informatie uitwisselen worden als positief ervaren en dit dient verder te worden gestimuleerd. Op die manier kan worden voorkomen dat bedrijven onnodig afzonderlijk worden bezocht door verschillende toezichthouders. Het Frontoffice Afval kan hier een coördinerende rol in spelen. Hierbij kan een voorbeeld worden genomen aan de BRZO-inspecties die in het kader van het project 'BeterZO' gezamenlijk worden uitgevoerd door de directie MHC van de Arbeidsinspectie, de VROM-Inspectie en de Brandweer.

Hierbij moet wel worden gekeken of inspecties wel te combineren zijn. Zo heeft het geen zin om een inspectie van afvalwaterlozingen door het Waterschap te combineren met inspecties van de Voedsel en Waren Autoriteit naar de staat van de rokersruimten. Daarentegen zijn er bijvoorbeeld combinaties mogelijk met betrekking tot:

- **Inspecties van de Wm-vergunning en de Wvo-vergunning.** Deze kennen een overlap in de voorschriften.
- **De inspectie van de bouwvergunning en de gebruiksvergunning.**
- **De inspectie van de Wm-vergunning en tweede lijns toezicht van de VROM-Inspectie.** Hiervoor hoeft een bedrijf niet tweemaal te worden bezocht.

Naast het combineren van inspecties kunnen toezichthouders ook op andere manieren samenwerken. Hierbij moet worden gedacht aan:

- **Het afstemmen van bezoeken.** Op deze manier kan worden voorkomen dat bedrijven in een korte periode met veel verschillende inspecties te maken krijgen.
- **Het hergebruiken van informatie.** Door de inspectierapportages en algemene gegevens van het bedrijf centraal beschikbaar te maken voor de toezichthouders, kan worden voorkomen dat bedrijven dezelfde informatie meerdere keren moeten aanleveren. Daarnaast kunnen toezichthouders zich ook beter voorbereiden en zijn zij beter op de hoogte van de situatie van het bedrijf.

Frontoffice Afval

Voor de coördinatie van de in deze aanbeveling genoemde punten kan het Frontoffice Afval een coördinerende rol spelen. In haar rol als centraal punt voor toezicht is het Frontoffice de plaats waar informatie wordt opgeslagen en beschikbaar gesteld voor de verschillende inspectiediensten. Hierbij kan ook een centrale inspectie kalender worden bijgehouden, waarop de inspectiediensten kunnen aangegeven wanneer de inspecties bij een bedrijf zijn gepland.

Zowel bedrijven als toezichthouders geven aan dat de mogelijke samenwerking tussen toezichthouders en coördinatie door een Frontoffice niet moet leiden tot meer bureaucratie. Zij gaven aan dat het in dit kader ook belangrijk is om rekening te houden met andere ontwikkelingen zoals de Waterwet en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), beter bekend als de Omgevingsvergunning. Ook hierdoor moeten op het gebied van vergunningverlening al verschillende overheden samen gaan werken. Met name provinciale en Gemeentelijke vergunningen worden

hierdoor samengevoegd. Om extra bureaucratie te voorkomen zou voor toezicht ook hierbij kunnen worden aangesloten.

F. Inventariseer Quick Wins door het beoordelen van de efficiency van de huidige inspecties in relatie tot de door de bedrijven aangegeven verbetervoorstellen uit het onderzoek.

In het onderzoek zijn de verschillende inspecties besproken met bedrijven en inspectiediensten en verwerkt in rapportageformats. In deze formats zijn op het niveau van de individuele inspecties verbetervoorstellen gedaan die zijn gericht op het reduceren van de AL of het verbeteren van de kwalitatieve beoordeling van toezicht. De verbetervoorstellen kunnen als volgt worden gerubriceerd:

- **Overweeg relevantie inspectie.** Voor de inspectie dient te worden nagegaan of deze kan worden geschrapt omdat de huidige toezichtsvorm niet zinvol wordt beoordeeld.
- **Inspecteer op afstand.** Voor deze inspecties is wellicht inspectie zonder bedrijfsbezoek mogelijk. Het betreft over het algemeen documentencontroles.
- **Combineer met andere inspectie(s).** Deze inspecties kunnen volgens bedrijven gecombineerd (bij voorkeur door taakoverdracht) worden met andere inspecties. Voorwaarde is wel dat met het combineren van inspecties synergie wordt bereikt.
- **Neem regelgeving onder de loep.** Tijdens deze inspecties wordt gekeken naar regelgeving die volgens bedrijven moeilijk is na te leven of tegenstrijdig is.
- **Verbeter kennis inspecteurs.** Voor deze inspecties is door meerdere bedrijven aangegeven dat het kennisniveau van de inspecteurs dient te worden verbeterd. Het gaat hierbij vooral om kennis over productieprocessen binnen het domein Afval en het bijzonder de specifieke bedrijfssituaties die zich hierbij kunnen voordoen.
- **Beperk de duur van de inspectie.** Deze inspecties duren volgens de bedrijven te lang en kunnen efficiënter worden uitgevoerd.
- **Verbeter werkwijze inspectie.** Voor deze inspecties dient de efficiency van de werkwijze te worden beoordeeld.
- **Verbeter het leereffect voor bedrijven.** Het leereffect van de inspectie is te beperkt.
- **Optimaliseer het detailniveau.** Het detailniveau van deze inspecties wordt door bedrijven als te gedetailleerd ervaren waardoor inspecties onnodig veel tijd kosten.
- **Verduidelijk doel van de inspectie.** Van deze inspecties wordt het doel door meerdere bedrijven niet voldoende begrepen.
- **Overweeg proportionaliteit maatregelen.** De opgelegde sancties – of de wijze waarop daarmee wordt omgegaan – staan volgens de bedrijven niet (altijd) in verhouding tot de overtreding. Met name bij administratieve overtredingen worden sancties vaak als overdreven zwaar ervaren.
- **Verbeter houding inspecteurs.** Voor deze inspecties is door meerdere bedrijven aangegeven dat de houding van de inspecteurs te wensen over laat.
- **Verbeter relevantie inspectievragen.** De inspectievragen zijn volgens de bedrijven niet relevant voor de betreffende inspectie.
- **Zorg voor (betere) terugkoppeling.** Van deze inspecties is aangegeven dat de terugkoppeling niet of te beperkt plaatsvindt.

In de figuur op de volgende pagina is per inspectie een aangegeven op welke onderdelen verbeteringen mogelijk zijn. Aanbevolen wordt om de verbetervoorstellen per inspectie integraal te overwegen. In een enkel geval kan het voorkomen dat in de onderstaande figuur bij een verbetervoorstel er geen specifieke toepasselijke inspecties zijn aangegeven. De reden hiervoor is dat dan geen individuele inspecties zijn geconstateerd met knelpunten waar het verbetervoorstel specifiek een oplossing voor biedt. Deze verbeterpunten zijn echter wel opgenomen in het overzicht omdat bedrijven hebben aangegeven dat zij waarde hechten aan het voorstel. Inspectiediensten dienen er dan ook zorg voor te dragen dat deze punten bij de uitvoering van hun inspecties goed op orde zijn en blijven.

Inspectie	Inspectiedienst															
		a. Overweeg relevantie inspectie	b. Inspecteer op afstand	c. Combineer met andere inspectie(s)	d. Neem regelgeving onder de loep	e. Verbeter kennis inspecteur	f. Beperk de duur van de inspectie	g. Verbeter werkwijze inspecteur	h. Verbeter het leereffect voor bedrijven	i. Optimaliseer het detailniveau	j. Verduidelijk doel van de inspectie	k. Overweeg proportionaliteit maatregel	l. Verbeter houding inspecteur	m. Verbeter relevantie inspectievragen	n. Zorg voor (betere) terugkoppeling	
1	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de meststoffenvergunning.	AID		x		x	x		x	x		x	x		x	x
2	Inspecties op de naleving van voorschriften m.b.t. de arbeidsomstandigheden	Arbeidsinspectie														
3	Inspectie op Wet Arbeid Vreemdelingen	Diversen*							x			x				
4	Inspectie op de correcte afdracht van belasting en sociale premies	Belastingdienst		x				x		x	x		x			
5	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de gebruiksvergunning	Brandweer			x	x	x			x	x			x		x
6	Inspectie op goederen op entrepot	Douane											x			
7	Inspectie op gebruik rode diesel	Douane														x
8	Inspecties op naleving van de Algemene Plaatselijke Verordening	Gemeente	x			x	x									x
9	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de bouwvergunning	Gemeente			x	x	x		x			x				x
10	Inspectie op ongediertebestrijding	GGD	x		x							x				
11	Inspectie naar aanleiding van (een vermoeden van) een overtreding	Milieupolitie		x	x		x		x	x		x	x	x		x
12	Inspectie op de naleving van voorschriften in het kader van de NOx emissiehandel	NEa		x	x	x		x					x			
13	Thema inspecties	Provincie		x	x			x		x	x	x	x			
14	Reguliere inspectie op de naleving van voorschriften uit de Wm-vergunning	Provincie			x	x	x		x	x	x			x		x
15	Inspectie op de naleving van voorschriften uit het BIA	Provincie		x	x							x				
16	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de bodemsaneringsvergunning	Provincie			x											
17	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de grondwateronttrekingsvergunning	Provincie			x											
18	Controle op meldsystemen en RDW-erkenningen	RDW											x			x
19	Monsternamen in het kader van naleving voorschriften Wvo-vergunning (grote wateren)	Rijkswaterstaat		x												x
20	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de Wvo-vergunning (grote wateren)	Rijkswaterstaat			x					x	x					x
21	Tweede lijns toezicht	VROM-Inspectie		x	x			x		x	x	x				x
22	Thema inspecties (inclusief BIA/RIA)	VROM-Inspectie		x				x		x	x		x			
23	Inspectie op naleving voorschriften EVOA	VROM-Inspectie		x								x	x			
24	Inspectie naleving voorschriften m.b.t. het gebruik van radioactieve bronnen	VROM-Inspectie		x									x			
25	Inspectie op verwerking van dierlijke bijproducten	VWA		x			x	x		x		x	x	x	x	x
26	Inspecties van ruimten waar met voedingsmiddelen worden gewerkt	VWA											x			x
27	Inspectie op naleving van het rookverbod	VWA				x							x			x
28	Monsternamen in het kader van naleving voorschriften Wvo-vergunning (reg. wateren)	Waterschap		x												
29	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de Wvo-vergunning (reg. wateren)	Waterschap			x		x			x	x					x
30	Inspectie op de naleving van voorschriften uit de KEUR	Waterschap				x	x			x		x				

*Deze inspectie wordt door diverse inspectiediensten uitgevoerd.

Figuur 11. Belangrijkste Quickwins per inspectie.